

Talouden ja toiminnan seuranta tammi-syyskuu 2022

LAHTI

AJANKOHTAISET NOSTOT

LAHTI-KAUPUNKI

- Talous
- Verotulot
- Valtionosuudet
- Rahoitus
- Investoinnit
- Elinvoima
- Väestö
- Työllisyys
- Henkilöstö
- Palvelualueiden talous ja toiminta

LAHTI-KONSERNI

- Konsernin tulos- ja rahoituslaskelma
- Konserniyhtiöiden talous ja toiminta

LIITTEET sis. sanastosisällitteet

Vuoden 2022 talouskasvu ennakoitua parempi. Yhteisöverotulojen kasvu jatkunut.

Inflaatio 8,1 %.
Nousua edellisestä kuukaudesta 0,5 %-yksikköä, näkymä edelleen korkea.

Energian hinnannousu, palkkaratkaisut ja työttömyydestä aiheutuvat menot aiheuttavat paineita taloudelle

Väkiluku
kasvanut
117 henkilöllä
vuoden alusta
(syyskuu 2022)

Työttömyysaste
12,9 %
(9/2021: 14,9 %)
suurten kaupunkien korkein
työttömyys-%
koko maan työttömyysaste
9,1 %

Henkilöstö
Henkilötyövuosien ennuste
ylittää suunnitellun,
terveysperusteiset poissaolot
ovat kasvussa

LAHTI

Tehty kestäväksi

LAHTI-KAUPUNKI | Tulosennuste

Tuloslaskelma, milj. euroa	TP 2021	KS	KS+LTA:t	ENNUSTE	Poikkeama
Toimintatuotot	182,0	166,2	166,8	213,8	47,0
Valmistus omaan käyttöön	1,2	1,1	1,1	1,1	0,0
Toimintakulut	-858,3	-895,6	-909,3	-907,8	-1,4
Toimintakate	-675,2	-728,3	-741,4	-692,9	45,5
Verotulot	519,2	517,7	531,8	538,8	7,0
Valtionosuudet	224,0	239,0	245,8	245,8	0,0
Rahoitustuotot ja -kulut	12,2	1,7	2,7	2,7	0,0
Vuosikate	80,2	30,2	38,9	94,3	52,5
Poistot ja arvonalentumiset	-52,3	-51,8	-51,8	-52,1	0,0
Tilikauden tulos	28,0	-21,6	-12,9	42,3	52,5
Tilinpäätösvaraukset	-9,9	0,1	0,1	0,1	0,0
Tilikauden yli-/alijäämä	18,0	-21,6	-12,8	42,3	52,5

Poikkeama: ennuste vs. KS+LTA:t

VUOSIKATE
ENNUSTE

94,3

milj. euroa
(2021: 80,2)

TULOS
ENNUSTE

42,3

milj. euroa
(2021: 28,0)

YLIJÄÄMÄ TASEESSA
ENNUSTE

233,1

milj. euroa
(2021: 190,7)

Tammi-syyskuun ennusteen mukaan vuosikate on +94,3 milj. ja riittää kattamaan poistot.

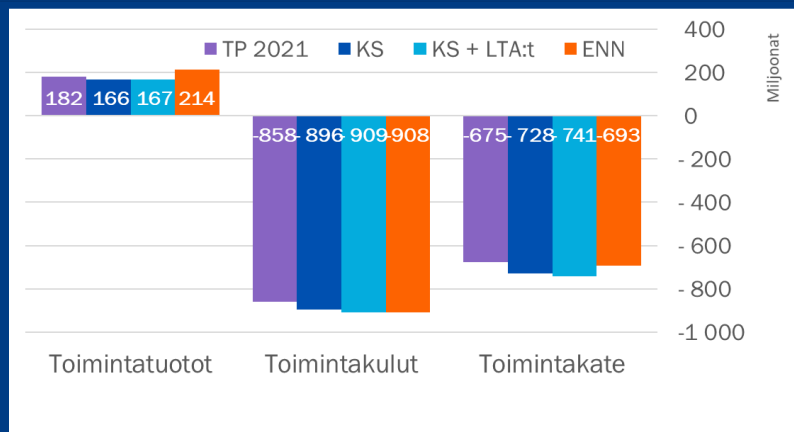
Ennusteen mukaan kaupungin tilikauden tulos on positiivinen +42,3 milj. euroa ja on parantunut tammi-elokuun katsauksesta noin + 5,8 milj. euroa. Päijät-Hämeen hyvinvointiyhtymä on ennakoinnut alijäämäistä tulosta ja ennusteeseen sisältyy kaupungin oma arvio maksuosuuden ylityksestä. Palvelualueiden ennusteet ovat myös edelleen tarkentuneet.

Yhteisöveron tilitykset ovat kehittyneet kaikkia ennakkoarvioita paremmin. Niiden ennustetta on korotettu +7,0 milj. euroa.

Valtuuston 3.10.2022 lisätalousarvio on huomioitu KS+LTA:t -sarakeessa ja poikkeamat esitetään siihen nähden.

LAHTI-KAUPUNKI | Toimintatuotot ja -kulut -ennusteet

Toimintakate sisältää valmistuksen omaan käyttöön

Toimintatuottoihin vaikuttaa positiivisesti kertaluontoinen kiinteistökauppa.

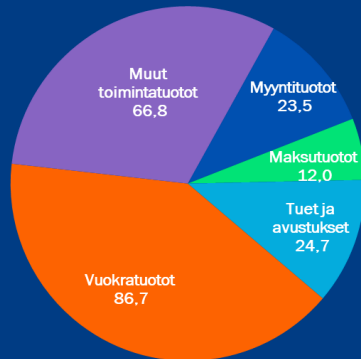
Ennusteeseen aiheuttaa epävarmuutta Päijät-Hämeen hyvinvointiyhtymän loppuvuoden toteuma. Tässä ennusteessa on huomioitu ostot yhtymästä toteutuvan kaupungin oman arvion mukaisena.

Valtuuston 3.10.2022 lisätalousarvio on huomioitu KS+LTA:t -tiedoissa.

TOIMINTATUOTOT ENNUSTE

213,8

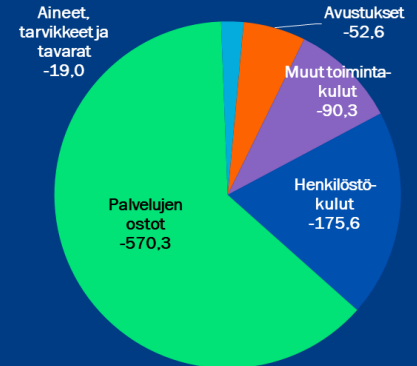
milj. euroa
(2021: 182,0)

TOIMINTAKULUT ENNUSTE

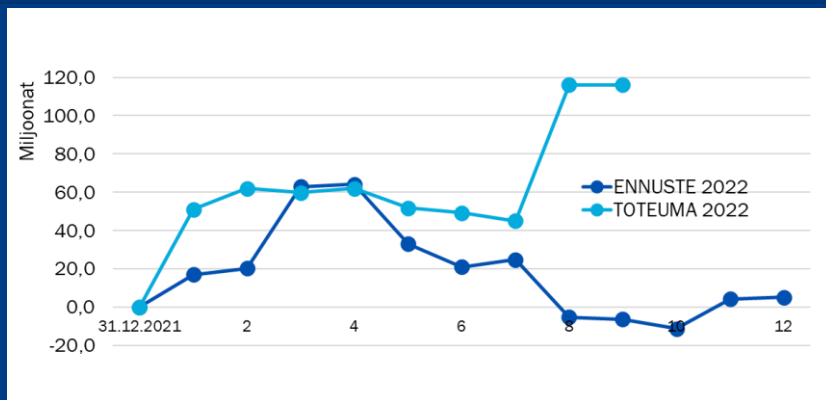
907,8

milj. euroa
(2021: 858,3)

LAHTI-KAUPUNKI | Kokonaistulojen ja -menojen kehitys (netto)

Kuviossa esitetään kunnan tulojen ja menojen erotus tuloslaskelmasta ja rahoituslaskelmasta.

- Kuvion positiivinen kehitys kuvaa tulojen olevan menoja suurempaa ja päinvastoin.
- Tulot sisältävät toimintatuotot, valmistus omaan käyttöön -oikaisun, investointitulot, verotulot, valtionosuudet ja rahoitustulot.
- Menot sisältävät toimintakulut, investointimenot ja rahoitusmenot.

ENNUSTEESSA

LAINANNOSTOT

milj. euroa

maaliskuussa +50,0

marraskuussa +10,0

LAINANLYHENNYKSET

milj. euroa

toukokuussa -19,0

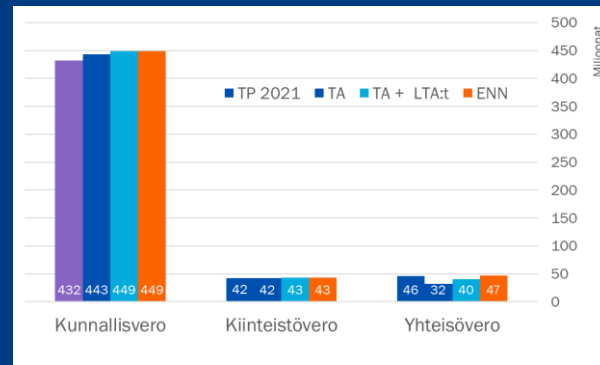
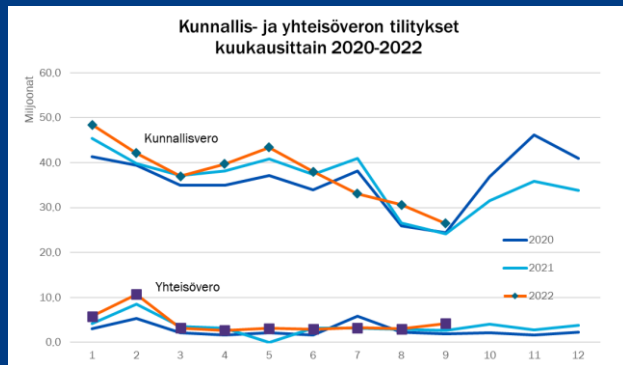
elokuussa -18,2

LAHTI-KAUPUNKI | Verotuloennuste

Kunnallisverojen ennuste on 448,5 milj. euroa. Heinäkuussa toteutettu ryhmäjako-osuuksien oikaisu alensi tuloverototeumaa -7,9 milj. euroa, mutta marraskuun oikaisun odotetaan kuitenkin jäävän aiempia vuosia pienemmäksi (ennakkoarvio -1,3 milj. euroa). Verohallinto kehottaa varautumaan siihen, että osa vuoden 2021 jäännösveroista tilitetään vasta vuoden 2023 puolella. Tästä siirtymän suuruudesta saadaan lisätietoja vasta myöhemmin syksyllä ja kun verovuosi 2021 valmistuu lokakuun lopussa. Positiivista näkymää tuovat kuluvana verovuonna parantunut työllisyys sekä palkkasumman ennakoitua parempi kehitys.

Yhteisöverojen ennuste on 47,0 milj. euroa pääosin edellisen verovuoden tilitysten vuoksi. Yhteisöverokertymä on kehittynyt kaikkia ennakkoarvioita paremmin. Vuoden 2021 yhteisöveron jako-osuudessa ollut 10 %-yksikön korotus näkyy edelleen jäännösveroina, kuluvana vuonna tilityksiä syyskuun loppuun mennessä 15,8 milj. euroa. Kuluvan vuoden yhteisöveron maksuunpanoon ja tilityksiin sisältyy silti vielä epävarmuutta, jota aiheuttavat mm. Venäjän hyökkäyssodan Ukrainaan jatkuminen ja sen mahdolliset vaikutukset talouskasvuun, korona sekä inflaatio. Kuukausittainen toteuma-arvio on loppuvuoden yhteisöverotilityksiin on 2,5-3,0 milj. euroa.

VEROTULOT
ENNUSTE

538,8

milj. euroa

(2021: 519,2)

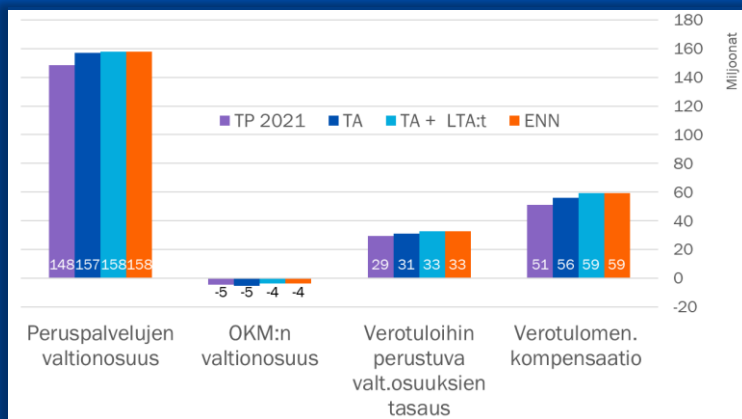

LAHTI-KAUPUNKI | Valtionosuusennuste

Peruspalvelujen valtionosuusennuste ilman verotuloihin perustuvaa tasausta on **157,7 milj. euroa**. Valtiovarainministeriö on päättänyt 8.7.2022 valtion toisen lisätalousarvion perusteella lisätä kuntien peruspalvelujen valtionosuuksien laskennallisia korvauksia vuodelle 2022 sekä palauttaa käyttämätöntä määrärahaa valtion talousarviosta ”kuntien yhdistymisen taloudellinen tuki” -momentilta. Muutos on huomioitu lisätalousarviossa (kaupunginvaltuusto 3.10.2022). Peruspalvelujen valtionosuusennuste sisältäen verotuloihin perustuvan valtionosuuksien tasauksen on **190,5 milj. euroa**.

Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuusennuste on -3,8 milj. euroa. Valtionosuus sisältää kaupungin omarahoitusosuudet lukio- ja ammatillisen koulutuksen järjestämiseen, minkä vuoksi se on valtionosuusmaksatusta vähentävä erä.

Verotulomenetysten kompensaaion ennuste on 59,1 milj. euroa. Valtion vuoden 2022 toisen lisätalousarvion perusteella valtion veroperustemuutoksista aiheutuvien kuntien verotulomenetysten korvaukseen tehtiin lisäys, joka perustuu matkakuluvähennyksen määräaikaikaisesta korotuksesta vuodelle 2022 ja sen arvioidusta vaikutuksesta kuntien verotuloihin. Valtiovarainministeriö teki asiasta päätöksen 8.7.2022. Muutos on huomioitu talousarviossa (kaupunginvaltuusto 3.10.2022).

VALTIONOSUUDET ENNUSTE

245,8

milj. euroa
(2021: 224,0)

Pitkääikaisten ottolainojen lisäykseen varattiin 2022 talousarviossa 60 milj. euroa. Kaupunki ei ole nostanut tänä vuonna lainaa. Maksuvalmius on säilynyt koko vuoden hyvällä tasolla. Vuoden 2022 talousarviomuutoksiin (3.10. KV) esitettiin 60 milj. euron lisäyksen poistamista.

Pitkääikaisten antolainojen lisäykseen on 2022 talousarviossa varattu 15 milj. euroa. Pitkääikaisia lainoja ei ole myönnetty vuoden 2022 aikana. Konsernitilin luottolimiittinä on myönnetty 3,0 milj. euroa.

Kaupunki on sijoittanut 170 milj. euroa joulukuussa erääntyviin rahamarkkinatalletuksiin.

Rahoituslaitoslainoihin ja takauksiin (EIB ja NIB) sisältyy rahoituskovenanteja, joita tarkkaillaan säännöllisesti. Kaupunki on täyttänyt kaikki kovenantit tarkastelujaksoina. Kovenanttiehtojen odotetaan täyttyvän myös kuluvana vuonna.

LAINAMÄÄRÄ

755,1

milj. euroa

(ulkoiset lainat ilman konsernitilivelkoja)

VAHINKORAHASTO

12,8

milj. euroa

(markkina-arvo, sijoitettu pääoma 10,8)

LAINOJEN KESKIKORKO

1,38 %

(ulkoiset lainat ilman konsernitilivelkoja)

KASSAVARAT

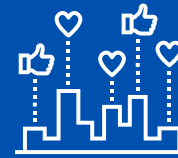
277,9

milj. euroa

(sisältää konsernitilivarat, talletukset ja vahinkorahaston)

LAHTI-KAUPUNKI | Investointien tilannekatsaus

30.9.2022

- Kiinteään omaisuuteen on kirjautunut tuloja maanmyynneistä 4,2 milj. euroa.
- Julkisen käyttöomaisuuden toteuma oli noin 17,8 milj. euroa ja noin 61,5 %.
- Hankkeita on jo valmistunut ja osa valmistuu lokamarraskuun aikana. Suurin osa rakennusvaiheen hankkeista saadaan toteutettua tämän vuoden aikana, ainoastaan isommista hankkeista Kisapuiston tekojäärata/pesäpallokenttä valmistuu kevään 2023 aikana. Suunnitteluvarauksen ennuste on tarkentunut, käyttämättä jää noin 40 %.
- Talonrakennuksen investointien toteutuma oli yhteensä 26,3 milj. euroa ja 58,3 % talonrakennuksen budjetista.
- Renkomäen monitoimitalon uudisrakennus on rakenteilla.
- Kaupungintalon ja Kivimaan koulun perusparannukset ovat rakenteilla.
- Kaupunginsairaalan kauppa 96,1 milj. euroa toteutui elokuussa ja kauppahinta näkyy investointitulona.

INVESTOINTI-MENOT

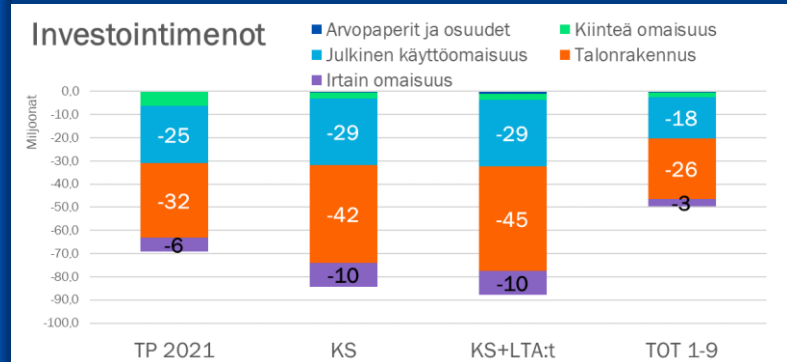
49,5

milj. euroa
(KS+LTA:t: 56,4 %)

INVESTOINTI-TULOT

101,5

milj. euroa
(KS+LTA:t: 746,7 %)

LAHTI-KAUPUNKI | Elinvoima

Kansainvälisen toimintaympäristön epävakaas heijastuu monella tavalla alueen elinkeinoelämään, asukkaisiin ja kaupunkiorganisaatioon, joskin Päijät-Hämeen yritysten suhdannenäkymät ovat kansallisen pk-barometrin perusteella Suomen positiivisimpia. Ukrainan sota, energiamarkkinoiden epävakaas, inflaatio, rahoituskustannusten nopea nousu ja edelleen ajankohtainen koronapandemia vaikuttavat lyhyen ja pitkän tähtäimen kasvunäkymiin sekä kuluttajakäyttäytymiseen.

Lahden ja lahtelaisyriyten vahva kansainvälinen energiansäästö- ja sähköistämisesosaaminen näkyvät uutena liiketoiminnan ja tutkimustoiminnan kasvuna sekä uusina investointeina.

LUT-yliopiston kansainvälinen tunnettuus ja ajankohtaiset koulutus- ja tutkimusalat heijastuvat opiskelijamääriin ja näiden kehitysarvioihin.

Fazerin suunnittelema makeistehtaan investointi tuo suunnittelu- ja rakennushankkeen aikanakin koko eteläisen Suomen alueella näkyviä positiivisia talousvaikutuksia.

Lisätietoja [Lahti.fi](https://www.lahti.fi): Elinvoimaseuranta

LUT- OPISKELIJAT

783 (2021)
(2020: 438)

LAB- OPISKELIJAT

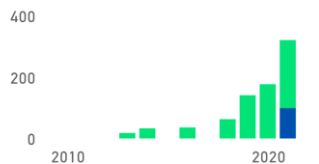
5 556 (2021)
(2020: 5 484)

SALPAUS- OPISKELIJAT

9 513 (2021)
(2020: 9 132)

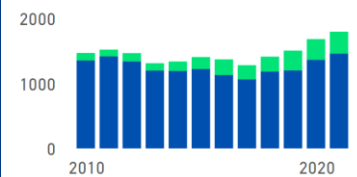
LUT- Uudet opiskelijat Lahdessa

● Kandiditutkinto ● Maisteritutkinto

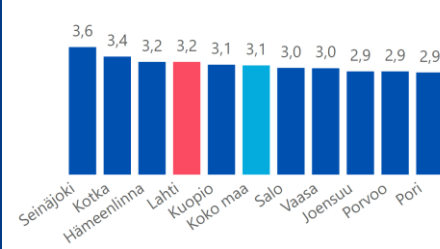

LAB - uudet opiskelijat Lahdessa

● AMK-tutkinto ● Ylempi AMK-tutkinto

Yrittäjäpalaute kuntien yrityspalveluista Q1/22 (SY)

KUNTIEN
YRITYSPALVELUT,
LAHTI

4.

LAHTI-KAUPUNKI | Väestön tilannekatsaus

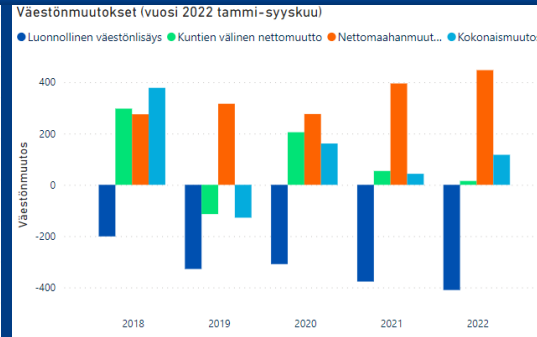
Lahten väkiluku oli syyskuun 2022 lopussa 120 144. Lahten kaupungin väkiluku on noussut vuoden alusta 117 asukkaalla. Väestö kasvoi syyskuussa 132 asukkaalla. Elo-syyskuu on Lahdessa niitä kuukausia, jolloin menetämme eniten väestöä juuri opintojen alkamisesta johtuen. Näin elokuussa olikin, mutta nyt syyskuussa Lahteen on muuttanut väkeä muista kunnista ja ulkomailta enemmän kuin aiempien vuosien syyskuussa. Lahteen on tullut enemmän opiskelijoita kuin meiltä lähtee. Kuntien välisestä nettomuutosta Lahti sai pelkästään syyskuussa 108 asukasta lisää. Tämä on enemmän kuin kertaakaan yhtenäkkään aiempaan syyskuuna vuodesta 1990 lähtien. Myös nettomaahanmuutosta tuli 50 asukasta lisää Lahteen. Nettomaahanmuutto oli viimeksi yhtä hyvä vuoden 2016 syyskuussa.

Tarkasteltaessa muutoksia vuoden alusta Lahti sai tammi-syyskuussa asukkaita muista kunnista 15 asukasta. Tammi-syyskuun aikana tulomuuttoa Lahteen muista kunnista oli 4 512 ja lähtömuuttoa Lahdesta oli 4 497. Tähän mennessä kuluneen vuoden aikana on syntynyt 662 uutta lahtelaista ja kuolleita on 1 072. Syntyneitä oli 410 vähemmän kuin kuolleita. Maahanmuutto Lahteen oli tammi-syyskuussa 584 henkeä ja maastamuutto Lahdesta 137 henkeä. Maahanmuuttoja oli 447 enemmän kuin maastamuuttoja. Tämä on enemmän kuin koskaan aiemmin Lahden mittaushistoriassa tammi-syyskuun aikana.

VÄESTÖ

120 144

ennakkotieto
(2021: 120 171)

LUONNOLLINEN
VÄESTÖNLISÄYS

-410

KUNTIEN VÄLINEN
NETTOMUUTTO

15

NETTOMAAHAN-
MUUTTO

477

VÄKILUVUN
KORJAUS

65

KOKONAI-
MUUTOS

117

Lisätietoja [Lahti.fi](https://www.lahti.fi): Väestökatsauksen seuranta

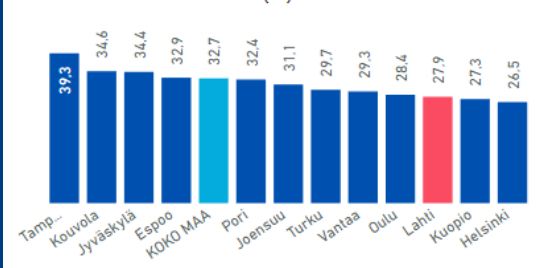
LAHTI-KAUPUNKI | Työllisyyden tilannekatsaus

Uusien avointen työpaikkojen määrä on pysynyt korkeana ja monilla aloilla osaavan työvoiman saatavuus on vaikeutunut entisestään. Lomatusten tai irtisanomisten määrä ei ole lähtenyt kasvuun, vaikka epävarmuutta talouskehityksen osalta olemassa.

Työttömyys kääntyi uudelleen laskuun elokuussa ja suunta jatkui myös syyskuussa. Lahden nuorisotyöttömyys parantunut. Pitkäaikaistyöttömien osuus kaikista työttömistä on edelleen kasvussa (51,2 %). Työttömien määrä on laskenut viimeisen kahden vuoden aikana 1 977 henkilöllä.

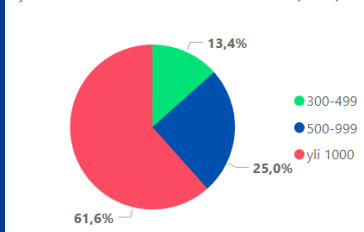
Työttömyyden ennakoidaan laskevan edelleen, Riskit työttömyyden kasvuun on olemassa. Avointen työpaikkojen määrä on laskenut jonkin verran elokuusta (-26), mutta viime vuoden syyskuuhun verrattuna lasku oli -90.

Aktivointiaste viimeisin kk (%)

Aktivointiaste, %, syyskuu 2022

Työmarkkinatuen kuntaosuudet kuukausittain (euroa)

Työmarkkinatuen kuntaosuudet maksettujen etuuspäivien mukaan, 09/22

TYÖTTÖMYYS-
ASTE

12,9 %

(9/2021: 14,9)

NUORISO-
TYÖTTÖMYYS

14,5 %

(9/2021: 19,5)

TYÖTTÖMÄT

7 182

(9/2021: 8 296)

AVOIMET
TYÖPAIKAT

1 907

(9/2021: 1977)

AKTIVOINTI-
ASTE

27,9 %

(9/2021: 24)

PITKÄAIKAIS-
TYÖTTÖMÄT

3 676

(9/2021: 4 107)

LAHTI-KAUPUNKI | Työllisyyden tilannekatsaus, kuntakokeilu

Henkilöasiakkaiden palveluprosessi on vakiintunut, joskin keväällä sitä muutettiin pohjoismaisen palvelumallin vaatimuksia vastaavaksi. Työnantaja- ja yritysasiakkaiden asiakaspalveluprosessien kehittäminen on tärkeä painopiste kuntakokeilun onnistumisessa.

Syyskuun alussa käynnistynyt työllisyyspalvelujen vaikuttavuusperusteinen pilottihanke siirtää työmarkkinatuen kuntaosuutta aktiiviseen työvoimapolitiikan toimenpanaan (palveluhankintaan). Pilotti jatkuu kuntakokeilun loppuun ja sen avulla pyritään työllistämään vähintään 250 lahtelaista työtöntä työmarkkinatuen saajaa ja samalla kehitetään uudenlaisia palveluja paikallisiin tarpeisiin. Pilotin asiakkaaksi on kiinnittynyt 106 henkilöä.

Työmarkkinatuen kuntaosuuden taso ei ole laskenut merkittävästi viime vuodesta. Tähän vaikuttaa mm. yli 1000 päiväisten suuri osuus (63,3 %).

YHTEYDEN-
OTOT 2022

202 488

(25.10.2022)

ASIAANTUNTIJAT

90

(19.8.2022)

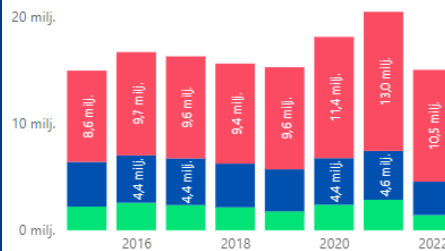
TYÖMARKKINATUEN KUNTAOSUUSENNUSTE

20,0
milj. euroa
(2021: 20,5)

Lähde: Kelasto ja TEM Työnvälitystilasto ja URA

Työmarkkinatuen kuntaosuudet kuukausittain (euroa)

● 300-499 ● 500-999 ● yli 1000

KUNTAKOKEILUSTA TYÖLLISTYNEET 1.3.21 -

44,1 %

Kaikki asiakkaat 11 449 (6/22)
Lahden asiakkaat 9 379 (6/22)

LAHTI-KAUPUNKI | Henkilöstö

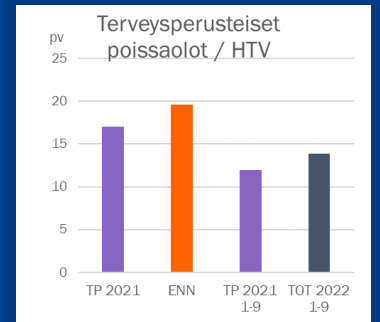
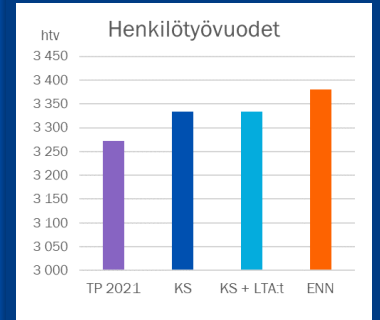
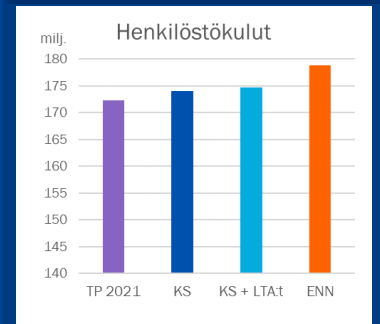
Ennusteen mukaan henkilöstökuluihin varatut määrärahat ylittyvät. Määrärahojen ylitys johtuu suunniteltujen henkilötyövuosien ylityksestä, joka kohdistuu eritoten perusopetukseen, varhaiskasvatukseen ja sivistyksen projekteihin.

Perusopetuksen osalta on tehty laajoja toimenpiteitä ylityksen vähentämiseksi. Mahdollisia lisätoimenpiteitä selvitetään, koska aiemmin tehdyillä toimenpiteillä ei saavuteta suunniteltuja säästöjä.

Varhaiskasvatukseen osalta katsotaan myös tarvittavia toimenpiteitä, koska määrärahat näyttävät ylittyvän myös lukukauden alun jälkeen.

Sivistyksen projekteille varattujen määrärahojen ylitys saadaan katettua jälkikäteen saatavilla tuloilla, mutta näiden tasoon kiinnitetään tarkempaa huomiota 2023 talousarvion valmistelun yhteydessä.

Terveysperusteiset poissaolot ovat kasvaneet koko kaupungissa. Suurin osa kasvusta aiheutuu sivistyksen palvelualueelta sekä siellä erityisesti lasten ja nuorten kasvun vastuualueella (varhaiskasvatus, perusopetus ja nuorisopalvelut). Strategisen työkykyjohtamisen mallia arvioidaan ja käynnistetään tarvittavat toimenpiteet terveysperusteisten poissaolojen vähentämiseksi.

KONSERNIHALLINNON PALVELUALUE

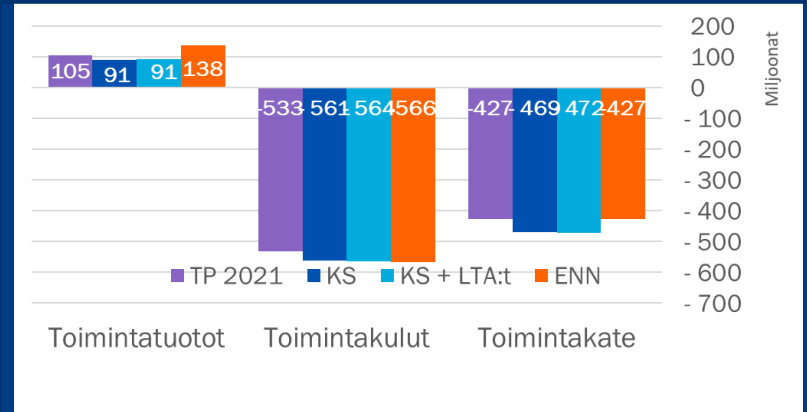
KONSERNIHALLINNON PALVELUALUE | Palvelualuejohtajan katsaus

Konsernihallinnon palvelualueen tulojen ennustetaan ylittyvän kaupunginsairaalan kertaluontoisen myyntivoiton vuoksi. Palvelualueen talousarvioon sisältyvän tulo-odotuksen käyttöomaisuuden myyntivoittoiin arvioidaan alittuvan noin -4,5 milj., mikä alentaa ennusteen tuottoja edellisistä raporteista.

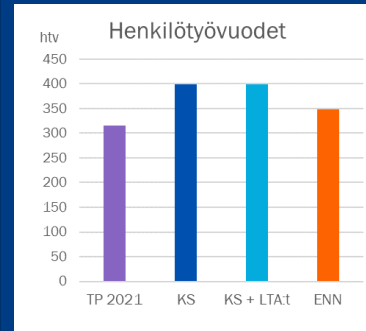
Palvelualueen talousarvio on päivitetty kaupunginvaltuuston 3.10.2022 hyväksymällä lisätalousarviolla. Muutoksella lisättiin konsernipalvelujen tulo-odotuksia ja pienennettiin elinvoimapaalvelujen, mutta lisättiin työllisyyspalvelujen toimintakatetta. Muutoksella varaudutaan työmarkkinatuen kuntaosuuden määrärahararpeen kasvuun. Ennuste sisältää edelleen ylitysuhkaa voimassa olevaan talousarvioon nähden. Suurin paine kohdistuu hyvinvointikuntayhtymän mahdolliseen talousarvion ylitykseen (kaupungin oma arvio +7,5 milj. euroa).

Venäjän hyökkäys Ukrainaan nostaa rakentamisen ja ylläpidon kustannuksia Lahden Tilakeskuksessa. Lisäksi materiaalien ja tarvikkeiden toimitusajat ovat pidentyneet.

Kansainvälisen toimintaympäristön epävakaus heijastuu myös Lahteen, joskin Päijät-Hämeen yritysten suhdannenäkymät ovat kansallisen pk-barometrin perusteella Suomen positiivisimpia. Uusien avointen työpaikkojen määrä on pysynyt korkeana ja monilla aloilla osaavan työvoiman saatavuus on vaikeutunut entisestään. Lomatusten tai irtisanomisten määrä ei ole ainakaan vielä lähtenyt kasvuun, vaikka epävarmuutta talouskehityksen osalta olemassa.

Toimintakate sisältää valmistuksen omaan käyttöön

INVESTOINTIMENOT

TOTEUMA-ASTE 30.9.

TALONRAKENNUS

58,3 %

KONSERNIHALLINNON PALVELUALUE | Toiminnan kuvaus

- Lahden kaupungin keväällä hyväksytyt strategian tavoitteiden toteuttaminen on käynnistetty ja kärkitoimenpiteitä vuodelle 2023 valmisteltu.
- Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan on muuttanut turvallisuustilanteen ja vaikuttaa laaja-alaisesti yritysten ja asukkaiden tulevaisuuden näkyisiin. Tuoreimmassa pk-yritysten suhdannebarometrissa Päijät-Hämeen yritykset ovat pääkaupunkiseudun yritysten lisäksi ainoat, joilla on positiivinen arvio tilanteesta, joskin laskua edellisestä barometrissa on myös meillä. Syynä tähän voi olla positiiviset sijoittautumisnäkyvät. Kuluttajien luottamus on sen sijaan heikentynyt. Majoitustilastot ovat palautuneet koronaa edeltävälle tasolla ja osittain parantuneet myös siitä.
- Työttömyysaste elokuussa oli 13,2 %. Vuoden aikana Lahden työttömyysaste laski suurimpien kuntien vertailussa 4. eniten, -2,3 %-yksikköä. Työllisyyden kuntakokeilu toimii pääosin toukokuussa voimaan tulleen pohjoismaisen työvoimapalvelu-mallin mukaisesti. Vaikuttavuusperusteinen työllisyyspilotti käynnistyi syyskuun alussa ja siihen on kiinnittynyt 50 työmarkkinatukea vähintään 300 päivää saanutta henkilöä.
- Energjakriisi ja energiasaataavuuden epävarmuus on tuonut myös uusia kasvuvirikkeitä Lahden seudun energiatehokkuusratkaisuja tuottaville toimijoille. Ympäristöpääkaupunkivuoden hankkeiden tulosten ja näkyvyyden jatkoehdyttäminen herättää kiinnostusta paikallisesti, kansallisesti ja kansainvälisesti. Näissä ja kaupungin strategian muissa aiheissa kaupungin hallitusohjelmataavoitteet on koottu maakunnan yhteiseksi edunvalvontaohjelmaksi.
- Viestinnässä on jatkettu ympäristöpääkaupunkivuonna kehitettyjä yhteistyömalleja, toteutettu planetaariseen terveyteen liittyvä laaja viestintäkampanja sekä tehty kaupunkimarkkinointia vahvistavia toimenpiteitä.
- Talousarvion 2022 hyväksymisen yhteydessä päätetty parlamentaarinen ryhmä on perehtynyt kaupungin talouteen ja käynnistänyt syksyn työpajatyöskentelyn.
- Konsernipalveluissa on valmisteltu yhdessä Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymän ja alueen kuntien kanssa kaupunginvaltuuston päätöksen mukaisesti kaupungin työterveyshuoltopalveluiden kilpailutusta ja Työterveys Wellamo Oy:n osakkeiden myyntiä osana kilpailutusta.
- Saphr-järjestelmän korvaamisen projekti on edennyt suunnitelman mukaisesti. ESS7-järjestelmän käyttöönotto on loppuvuonna.
- Peruskorjauksessa olevan kaupungintalon tulevien toimintojen tarkempi suunnittelu on menossa ja samalla laaditaan tulevaisuuden hallinnollisen työn työskentelytapakonsepti.
- Tilakeskus on myynyt elokuussa Lahden kaupunginsairaalan rakennukset LähiTapiolan kiinteistörahastolle.
- Nastopolin koulun muutostyöt ovat valmistuneet ja Gaudia lukion kaikki vuokratilat ovat nyt valmistuneet ja luovutettu käyttöön.

KONSERNIHALLINNON PALVELUALUE | Uudistumis- ja muutosohjelma (LUMO)

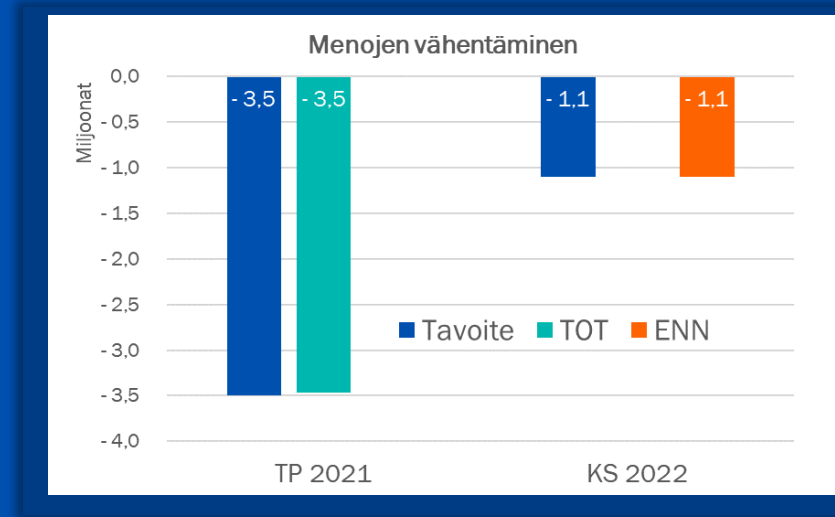
Menojen vähentäminen

ennuste -1,1 milj. euroa (tavoite -1,1)

- Palveluostojen ja hankintojen vähentäminen toteutuu suunnitellusti
- Rakennusten ylläpitopalveluiden määrää on vähennetty
- Tilakeskuksen palvelutuotantouudistukset on saatu toteutettua
- Omasta konesalista luopuminen toteutuu vuonna 2023, mutta korvaavat menosäästöt on löydetty

Muut tavoitteet

- Talonrakennusinvestoinnit ja poistot on sopeutettu ohjelman mukaisesti
- Myyntivoittoennuste on toteutumassa (tavoite +6,4). Käyttöomaisuuden myynneille (maa-alueet) asetettu myyntivoittotavoite alittuu noin 4,5 milj. eurolla. Käytännössä alitus kattautuu Lahden Tilakeskuksen myymien kiinteistöjen 53,9 milj. euron myyntivoitoilla.

SIVISTYKSEN PALVELUALUE

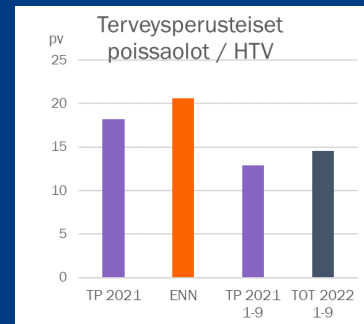
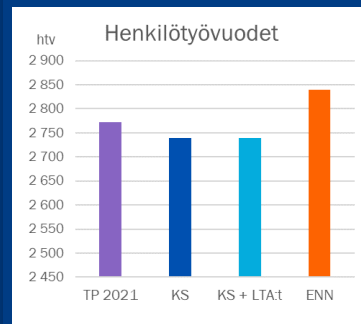
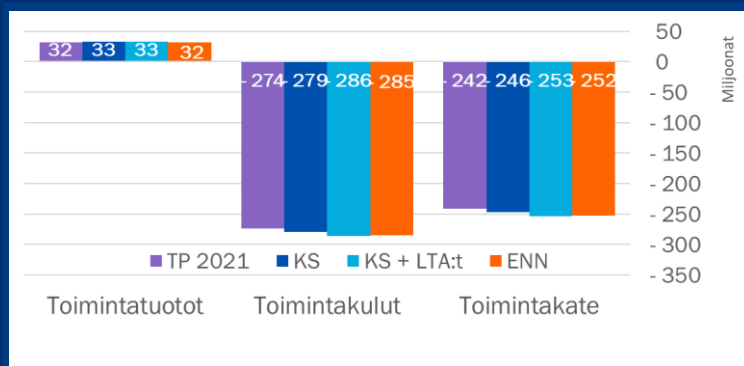

SIVISTYKSEN PALVELUALUE | Palvelualuejohtajan katsaus

Sivistyksen palvelualueen talouden ennustetaan toteutuvan muutetun talousarvion mukaisena. Alkuperäiseen talousarvioon sisältyi talouden tasapainon toimenpiteitä yhteensä -5,8 milj. euroa, jotka eivät ole toteutuneet ja mikä on katettu lisätalousarviolla (KV 3.10.2022).

Lahden kaupunginorkesterin ja kaupunginteatterin ennustetaan toteutuvan lähes talousarvion mukaisina. Lipputulosten kertymään loppuvuoden osalta sisältyy kuitenkin vielä epävarmuustekijöitä.

Luvut sis. taseyksiköt

SIVISTYKSEN PALVELUALUE | Toiminnan kuvaus kooste 1/2

Sivistyspalvelujen eri sektoreiden **seudullista kehittämistä** toteutetaan seudullisessa kehittämisverkostossa erityisesti opetus- ja kulttuuriministeriön avustuksilla.

Varhaiskasvatuspalveluissa toteutetaan kaksivuotista esiopetuksen kokeilua. Uusi velvoite kolmitasoisien tuen järjestämisestä varhaiskasvatuksessa oleville lapsille tuli voimaan 1.8.2022 alkaen. Varhaiskasvatuspalvelut jatkaa hyväksytyin palveluverkkosuunnitelman mukaista päiväkotiverkoston toteuttamista väistötilojen ja uusien toimitilojen toteuttamisen osalta.

Nuorisopalvelujen osallistuja- ja asiakasmäärä on ollut 153 337. Nuorten työllisyyspalveluiden asiakkaana on ollut 182 nuorta, joista työllistettyjä oli 110. Suunnitelmallisesti tuettuja nuoria etsivässä nuorisotyössä, starttivalmennuksessa sekä nuorten tukipalvelut Dominossa on ollut 618.

Perusopetuksen toiminta on toteutunut koronatilanteesta huolimatta lähiopetuksena ja opetussuunnitelman mukaisesti. Perusopetuksen henkilöstökustannukset ovat ylittyneet, mutta korjaavia toimenpiteitä on suunniteltu ja toteutettu, erityisesti lukuvuotta 2022-2023 huomioiden. Kaupungin strategian kärkitoimenpiteet, jotka koskevat lapsia ja nuoria, ovat edenneet tavoitteiden mukaisesti. Palveluverkkoon liittyvät päätökset, toiminnalliset muutokset ja uusien toimitilojen käyttöönotto ovat toteutuneet suunnitellusti.

Wellamo-opisto on toteuttanut vapaan sivistystyön opetusta, aikuisten ja lasten taiteen perusopetusta, aktivoivaa toimintaa, koulujen kerhotoimintaa ja digineuvontaa opetusohjelman mukaisesti. Kustannuksia on syntynyt alueellinen korona huomioiden alueellinen koronaepidemian tilanne. Kustannuksia on syntynyt terveysturvallisuuden huomioimisesta, sijaiskustannuksista sekä muutosta johtuen.

SIVISTYKSEN PALVELUALUE | Toiminnan kuvaus kooste 2/2

Museokohteissa on vierailnut yli 70 000 asiakasta. Uusia näyttelyitä on avattu Hiihtomuseossa sekä Malvassa. Historiallisen museon perusnäyttelyn valmistelu etenee. Museokohteiden toiminta some-kanavilla on ollut vilkasta.

Liikuntapalvelujen sisäliikuntapaikkojen kävijämäärät ovat palaamassa rajoitusten poistuttua aiemmalle koronaa edeltävälle tasolle. Lämmin kesä näkyi poikkeuksellisen suurina kävijämäärinä uimarannoilla ja maauimalassa. Taloudelliset vaikutukset poikkeusajasta näkyvät edelleen tulokertymän pudotuksena vuoro- ja käyntimaksujen alenemisen sekä alentuneen uimahallikävijämäärän vuoksi.

Uusi Paavolan kampukselle sijoittuva Lahden lukio **Gaudia** on aloittanut toimintansa uusissa tiloissa 1.8.2022.

Kirjaston toiminta ja asiakasmäärä on vähitellen palautunut koronarajoitusten jälkeen lähes ennalleen. Tapahtumia, opastuksia ja asiakkaiden oleskelua kirjastotiloissa ja lähikirjastojen omatoimikäyttöä on voitu jälleen järjestää. Kotikirjastopalvelu on toiminut normaalisti ja kirjaston käytöstä estyneet ikääntyneet ovat saaneet aineistoja kotiin toimitettuna.

Osallisuus ja hyvinvointipalvelut on toteuttanut ehkäisevän päihde- ja mielenterveystyön toimintaohjelman mukaisia toimenpiteitä. Vanhus ja vammaisneuvoston, Monitoimikeskus Takataskun ja kumppanuuspöytien toiminta on jatkunut suunnitelmallisesti. Myös hyvinvointialue valmisteluun mm. järjestöyhteistyön osalta on osallistuttu.

Lahden kaupunginorkesterin konserttien yleisö on edelleen varovainen koronarajoitusten jälkeen. Tämä vaikuttaa orkesterin talousennusteeseen. Konserttitoiminnan lisäksi orkesteri on toteuttanut kaksi levytystä. Sibelius-festivaali avasi orkesterin syyskauden ja kahden vuoden jälkeen saimme taas ulkomaisia konserttavieraita, jopa 15 eri maasta.

Lahden kaupunginteatterin syksyn ensi-illat ja keväältä syksylle siirtynyt ensi-ilta ovat toteutuneet. Uusien näytelmien valmistaminen on jatkunut suunnitellusti. Eero-näyttämön peruskorjaus valmistui lähes aikataulussaan. Liikevaihdon arvioidaan jäävän alle suunnittelun. Sitovan tulostavoitteen on mahdollista toteutua, mikäli loppuvuoden pääsymaksutulot ovat vähintään syyskuun toteutuneiden tulojen tasolla. Teatterin menot tulevat jäämään alle talousarviossa suunnitellun.

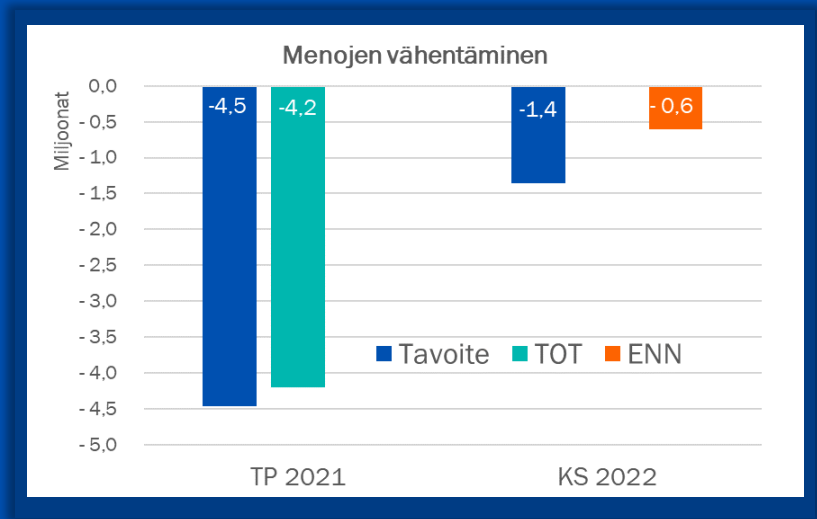

SIVISTYKSEN PALVELUALUE | Uudistumis- ja muutosohjelma (LUMO)

Menojen vähentäminen

ennuste -0,6 milj. euroa (tavoite -1,4)

- Toiminnan tehostamiseen tähtäävät toimenpiteet toteutuvat osittain. Toimenpiteiden toteutumiseen on vaikuttanut osaltaan koronarajoitusten vuoksi tulleet toiminnan supistumiset tai toimenpiteiden viivästyminen.
- Palvelualueen määrärahoja ja tuloarvioita on jouduttu oikaisemaan lisätalousarviolla, eikä alkuperäiset talouden tasapainottamisen tavoitteet siten toteudu.

KAUPUNKI- YMPÄRISTÖN PALVELUALUE

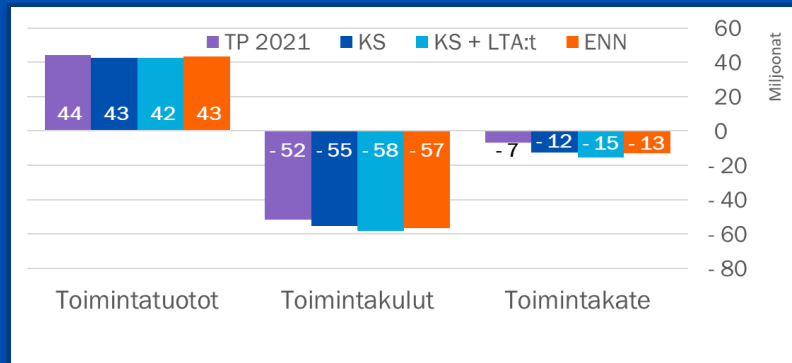

KAUPUNKIYMPÄRISTÖN PALVELUALUE | Palvelualuejohtajan katsaus

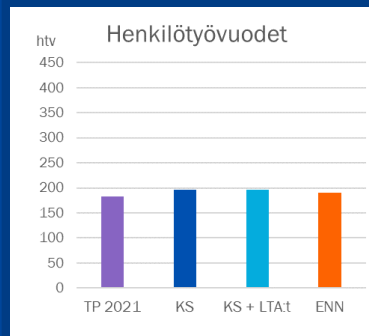
Kaupunkiympäristön palvelualueen toimintatuottojen ennuste on +0,7 milj. talousarviota suurempi. Joukkoliikenteen lipputulojen ennustetaan nousevan lähelle vuoden 2019 tasoa, ja vuokratuottojen odotetaan ylittävän noin +1,2 milj. Lisäksi joukkoliikenteeseen tullaan saamaan arvioitua enemmän valtionavustuksia vuodelle 2022 (Lahden osuus 3,0 milj., seutu 4,1 milj.). Toimintatuottojen ennuste on +43,2 milj.

Toimintakulujen ennustetaan jäävän -1,8 milj. alle talousarvion. Joukkoliikenteen indeksikorotukset vuodelle 2022 lisäävät kuluja +0,5 milj., mutta muiden vastualueiden toimintakulujen ennustetaan alittuvan. Toimintakulujen ennuste on -56,6 milj.

Investointimenot ovat kasvussa Pippo-Kujalan alueen esirakentamisen vuoksi.

Toimintakate sisältää valmistuksen omaan käyttöön

INVESTOINTIMENOT

TOTEUMA-ASTE 30.9.

KIINTEÄ OMAISUUS

74,4 %

JULKINEN KÄYTTÖMAISUUS

61,5 %

KAUPUNKIYMPÄRISTÖN PALVELUALUE | Toiminnan kuvaus

Pippo-Kujala alueen esirakentaminen sekä kaavarunko- ja asemakaavatyöt etenevät.

Hämeenlinnan hallinto-oikeus hylkäsi valitukset Lahden Suunta 2017- 2020 työtä koskevista valituksista.

Joukkoliikennelautakunta päätti käyttää sopimuksen optiota ja laajentaa kaupunkipyöräjärjestelmää 250 pyörällä kaudesta 2023 alkaen. Lisäys mahdollistaa asemaverkon ja pyörien käyttöalueen laajentamisen.

Joukkoliikenteen matkustajamäärät ja lipputulot alkavat lähestyä vuoden 2019 tasoa.

Tammi-syyskuussa rakennusvalvonnassa on myönnetty pääosin rakennus- ja toimenpidelupia 754 kpl (vertailuluku 2021: 789).

**TONTTIEN
LUOVUTUS**

54 kpl

(Vuosiarvio: 70)

**MAANVUOKRA-
SOPIMUKSET**

5 270 kpl

(Tavoite: 5 250)

**RAKENNUS-
LUVAT**

754 kpl

(Vuositavoite: 1 000)

**JOUKKO-
LIIKENTEEN**

MATKAT

4 492 669 kpl

(Vuosiarvio 6,5 milj.)

MANKELI-MATKAT

2,27

matkaa/pyörä/pv.

(Tavoite: 4,0 matkaa)

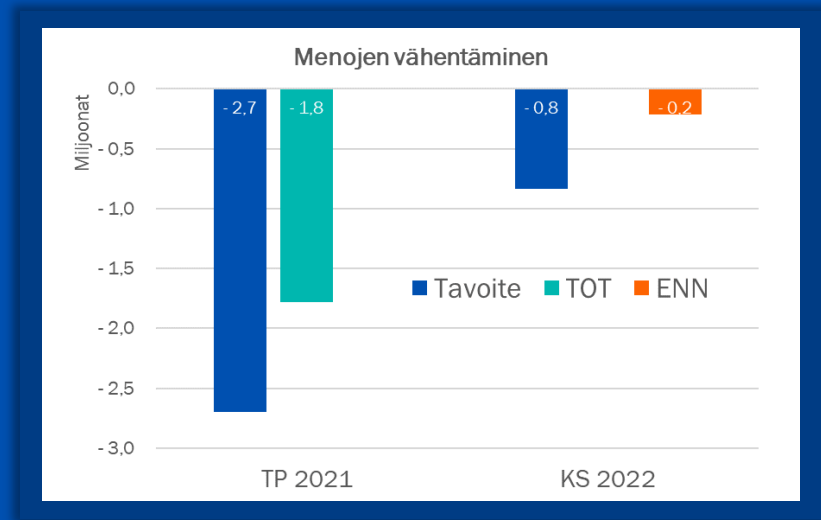

KAUPUNKIYMPÄRISTÖN PALVELUALUE | Uudistumis- ja muutosohjelma (LUMO)

Menojen vähentäminen

ennuste -0,2 milj. euroa (tavoite -0,8)

- Palvelujen laatutason muutos toteutuu tavoitteen mukaisesti, palvelujen ostoissa huomioitu alempi taso
- Maksujen korotuksista valmistellaan esitystä joulukuun 2022 lautakuntaan, pysäköintitulojen korotusesitystä pyritään saamaan aikaan samassa aikataulussa
- Muut toimenpiteet sisältävät mm. joukkoliikenteen uudet liikennepalveluratkaisut. Uudet sopimukset ja sähköinen liikenne synnyttävät säästöjä, mutta indeksikorotukset nostavat kuluja kaikissa sopimuskohteissa.
- Vuodelle 2023 ajoittuvasta vyöhykeuudistuksesta ja siihen liittyvistä maksujen korotuksista päätetty 13.9.2022 joukkoliikennelautakunnassa.

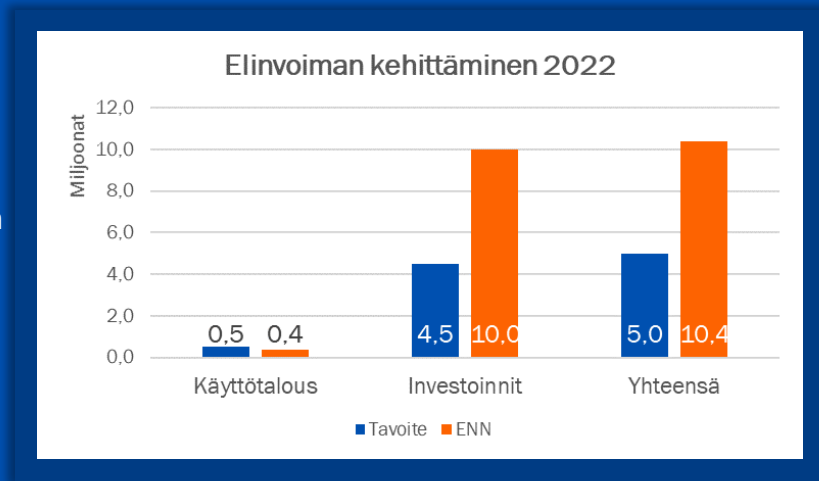
KAUPUNKIYMPÄRISTÖN PALVELUALUE | Uudistumis- ja muutosohjelma (LUMO)

Elinvoiman kehittäminen

ennuste +10,4 milj. euroa (tavoite +5,0)

Vuoden 2022 aikana

- Pippo-Kujala laajennusalueen kaavarungon luonnosvaiheen sekä karting- ja motocrosradan käsittävän kaavamutosehdotuksen kuuleminen suoritettu.
- Fazerin tontin asemakaavanmuutos kaupunginvaltuuston käsittelyssä 3.10.2022.
- Fazerin yhteistyösopimuksen mukaisen tontin esirakentamisesta noin 40 % tehty
- laaditaan rataverkko selvitys yhdessä Hollolan kanssa
- saatetaan loppuun Lahden tulevaisuuden elinkeinoelämän alueiden hankeselvitys
- Konsulttiselvitys rakentamattomien elinkeinoelämäalueiden maamassoista ja kiertotalouteen liittyvästä elinkeinotoiminnasta valmistunut kesäkuussa 2022.
- Elinkeinoelämän kokonaiselvityksen toteutus konsulttityönä valmistuu loka-marraskuussa 2022 .

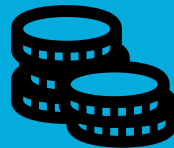
LAHTI-KONSERNI
Osavuositarkastus
tammi-syyskuu 2022

LAHTI-KONSERNI | Tuloslaskelma

1000 euroa	1.1.-30.9.2022	1.1.-30.9.2021	1.1.-31.12.2021
Myyntituotot	374 010	360 549	507 814
Maksutuotot	32 181	32 394	43 429
Tuet ja avustukset	16 323	21 799	51 462
Muut toimintatuotot	83 591	52 507	61 522
Toimintatuotot	506 105	467 249	664 227
Valmisteverastojen muutos	0	-240	0
Valmistus omaan käyttöön	427	407	1 717
Palkat ja palkkiot	-273 314	-264 475	-362 168
Eläkekulut	-59 945	-58 310	-77 871
Muut henkilösivukulut	-10 081	-9 739	-13 154
Henkilöstökulut	-343 339	-332 523	-453 193
Palvelujen ostot	-406 297	-387 749	-535 545
Aineet tarvikkeet ja tavarat	-114 079	-96 035	-148 457
Avustukset	-27 941	-31 931	-42 041
Muut toimintakulut	-52 440	-46 841	-67 221
Toimintakulut	-944 097	-895 079	-1 246 455
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta/tappiosta	127	-97	274
TOIMINTAKATE	-437 437	-427 760	-580 237
Verotulot	410 643	395 818	517 130
Valtionosuudet	212 027	196 457	264 311
Rahoitustuotot ja -kulut	-14 535	-7 717	-11 429
VUOSIKATE	170 697	156 798	189 773
Poistot ja arvonalentumiset	-82 963	-88 461	-116 880
Satunnaiset erät	-183	-24	214
TILIKAUDEN TULOS	87 552	68 313	73 107
Tilinpäätössiirrot	0	0	-139
Tilikauden verot	-3 189	-4 161	-3 787
Laskennalliset verot	-2 439	-2 089	-6 853
Vähemmistöosuus tilikauden tuloksesta	-1 063	-762	-923
TILIKAUDEN YLJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	80 861	61 301	61 405

VUOSIKATE

170,7

milj. euroa

(2021: 156,8)

TULOS

87,6

milj. euroa

(2021: 68,3)

LAHTI-KONSERNI | Rahoituslaskelma

1000 euroa	1.1.-30.9.2022	1.1.-30.9.2021	1.1.-31.12.2021
<u>Toiminnan rahavirta</u>	124 540	126 947	161 358
Vuosikate	170 697	155 055	189 773
Satunnaiset erät	-183	-24	214
Tilikauden verot	-3 189	-4 161	-3 787
Tulorahoituksen korjaukset	-42 785	-23 923	-24 843
<u>Investointien rahavirta</u>	23 469	-26 164	-74 927
Investointimenot	-153 079	-97 464	-150 472
Rahoitusosuudet investointeihin	1 033	284	3 359
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	175 515	71 016	72 186
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	148 010	100 783	86 431
Rahoituksen rahavirta			
<u>Antolainauksen muutokset</u>	123	-352	-56
Antolainasaamisten lisäykset	0	-101	-23
Antolainasaamisten vähennykset	123	-251	-33
<u>Lainakannan muutokset</u>	-33 700	-14 900	-1 872
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	14 172	44 092	64 124
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-58 325	-48 933	-56 724
Lyhytaikaisten lainojen muutos	10 453	-10 058	-9 273
Oman pääoman muutokset	2 684	-79	-3
<u>Muut maksuvalmiuden muutokset</u>	-7 427	-16 530	-5 015
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	25	68	-326
Vaihto-omaisuuden muutos	-1 198	907	2 000
Saamisten muutos	40 337	14 360	-26 146
Korottomien velkojen muutos	-46 590	-31 863	19 457
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-38 321	-31 861	-6 946
Rahavarojen muutos	109 688	206 336	79 484
Rahavarat 31.12.	326 578	206 336	216 890
Rahavarat 1.1.	216 890	0	137 405

INVESTOINTI-MENOT

-152,0
milj. euroa, netto
(2021: -97,2)

LAINAKANNAN MUUTOKSET

-33,7
milj. euroa
(2021: -14,9)

TOIMINNAN JA INVEST. RAHAVIRTA

148,0
milj. euroa, netto
(2021: 100,8)

RAHAVAROJEN MUUTOS

109,7
milj. euroa
(2021: 206,3)

LAHTI-KONSERNI | Tase

1000 euroa	30.9.2022	30.9.2021	31.12.2021
VASTAAVAA			
PYSYVÄT VASTAAVAT			
Aineettomat hyödykkeet	81 048	86 049	85 854
Aineelliset hyödykkeet	1 714 599	1 745 580	1 762 643
Sijoitukset	128 248	137 307	140 474
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	1 473	1 805	1 679
VAIHTUVAT VASTAAVAT			
Vaihto-omaisuus	10 051	9 946	8 852
Saamiset	78 006	78 623	118 342
Rahoitusarvopaperit	198 256	47 752	51 361
Rahat ja pankkisaamiset	128 322	158 584	165 529
VASTAAVAA YHTEENSÄ	2 340 001	2 265 647	2 334 735
VASTATTAVAA			
OMA PÄÄOMA			
Peruspääoma	437 196	437 196	437 196
Yhdistysten ja säätiöiden peruspääoma	13	13	13
Arvonkorotusrahasto	639	1 139	639
Muut omat rahastot	12 049	11 910	12 049
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	312 721	248 573	248 573
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	80 861	61 301	61 405
VÄHEMMISTÖOSUUDET	14 795	13 641	13 792
PAKOLLISET VARAUKSET	28 000	27 963	29 307
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	5 260	5 962	5 442
VIERAS PÄÄOMA			
Pitkäaikainen	1 278 402	1 305 061	1 261 342
Lyhytaikainen	170 064	152 887	264 976
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	2 340 001	2 265 647	2 334 735

LAHTI ENERGIA

- Lahti Energia on siirtynyt sähköjohdannaisten kirjauskäytännössä nettoperiaatteeseen. Vuosien 2021 ja 2022 liikevaihto ei ole suoraan vertailukelpoinen kirjauskäytännön muutoksen johdosta.
- Tulosta on kuluvana vuonna rasittanut kustannus- ja saatavuushaasteet laite- ja hyödykemarkkinoilla. Lisäksi tulokseen on kirjattu huomattava arvonalenema Fennovoiman omistukseen liittyen.
- Sähkön korkeiden markkinahintojen odotetaan nousevan edelleen marras-joulukuussa, mikä johtaisi budjetoitua parempaan liikevoittotasoon. Toisaalta lauha ja tuulinen sää yhdessä OL3:n käyttöönoton kanssa voi romahduttaa hinnan. Tästä ja EU komission esittämästä sähkön hintakatosta johtuen ennusteeseen sisältyy huomattavaa epävarmuutta.

1 000 euroa	Q3 2022	Q3 2021
Liikevaihto	138 792	129 081
Tuet ja avustukset	0	0
Oma pääoma	114 952	108 598
Tilikauden tulos	460	16 003

Tuet ja avustukset eivät sisälly liikevaihtoon

Tavoite

- Oman pääoman tuotto vähintään 13 % Poikkeamia
- Osinkotavoite 5 milj. euroa vuodelta 2021 Suunnitellusti maksetaan vuoden 2022 aikana.

Omistusosuudet: kaupunki 100 % / konserni 100 %
- LE sähköverkko Oy: kaupunki 0 % / konserni 100 %
- Pilke Energia Oy: kaupunki 0 % / konserni 100 %
- Koskipower Oy: kaupunki 0 % / konserni 100 %

LAHTIAQUA

- Tuote- ja palvelumyynti hieman edellisvuotta parempi
- Käyttökate ja liikevoitto ovat hieman ajankohdan tavoitteita paremmat
- Konsernin riskitasoissa ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia

1 000 euroa

Q3 2022

Q3 2021

Liikevaihto	30 997	↑	30 261
Tuet ja avustukset	0	↓	1
Oma pääoma	58 644	↑	52 654
Tilikauden tulos	6 389	↑	5 381

Tuet ja avustukset eivät sisälly liikevaihtoon

Tavoite

- Edellytysten luominen veteen ja vesiosaamiseen sekä ympäristökuormituksen vähentämiseen perustuvien tuote- ja palvelukonseptien muodostumiselle ✓ Suunnitellusti
- Kaupungille kuuluvan vastuun kantaminen hulevesien hallinnasta asemakaava-alueella kaupungin puolesta, erikseen sovittavalla tavalla ✓ Suunnitellusti
- Oman pääoman tuotto vähintään 5 % ✓ Suunnitellusti
- Osinkotavoite 850 000 euroa vuodelta 2021, maksetaan vuonna 2022. ✓ Suunnitellusti

Omistusosuudet: kaupunki 100 % / konserni 100 %
- Aqua Palvelu Oy: kaupunki 100 % / konserni 100 %
- Aqua Verkko Oy: kaupunki 100 % / konserni 100 %
- LABIO Oy: kaupunki 0 % / konserni 83,43 %

LAHDENTALOT

- Lahden Talojen uustuotanto- ja perusparannuskohteet ovat edenneet aikataulussa haastavista toimitusolosuhteista huolimatta
- Svinhufvudinkadun korttelin (ns. Nelon kortteli) taidekilpailu herätti suurta kiinnostusta
- Syksyllä 2022 valmistuvien asuntojen myynti on edennyt hyvin

1 000 euroa

Q3 2022

Q3 2021

Liikevaihto	39 813	↓	41 999
Tuet ja avustukset	0	→	0
Oma pääoma	126 581	↑	115 365
Tilikauden tulos	12 692	↑	10 286

Tuet ja avustukset eivät sisälly liikevaihtoon

Tavoite

- Oman pääoman tuotto vähintään 12 % ! Ei tiedossa
- Osallistuminen MAL-sopimuksen toteuttamiseen ✓ Suunnitellusti
- Osinkotavoite 500 000 euroa vuodelta 2021, maksetaan vuoden 2022 aikana ✓ Suunnitellusti
- Vuokra-asuminen turvallista, kohtuuhintaista ja energiatehokasta ✓ Suunnitellusti

Omistusosuudet: kaupunki 100 % / konserni 100 %
(Lahden Asunnot Oy, Lahden Palveluasunnot Oy)

päijät sote

- Alkuperäinen talousarvio ei sisällä varausta koronapandemian kustannuksiin eikä niihin saataviin valtionkorvauksiin, joten talousarvio tulee ylittymään sekä toimintatuottojen että toimintakulujen osalta. Saatavat avustukset eivät tule kattamaan kaikkia koronan aiheuttamia kustannuksia.
- Ennusteen mukaan vuoden 2022 tilikauden tulos jäisi alijäämäiseksi; välittömien kulujen lisäksi Covid19 on pitänyt sairaalan tuotannon alle suunnitelmien, mikä heikentää tulosta saamatta jääneillä asiakasmaksuilla ja ulkokuntamyyntimaksutuotoilla.
- Keskussairaalakampanin korvaus- ja tehostamishanke, RV7, otetaan käyttöön loppuvuoden aikana.

Kuntayhtymän 100 % luvut

1 000 euroa	Q3 2022		Q3 2021
Liikevaihto	603 472	↑	581 710
Tuet ja avustukset	7 165	↓	11 971
Oma pääoma	53 384	↓	57 011
Tilikauden tulos	-10 667	↓	-6 289

Tuet ja avustukset eivät sisälly liikevaihtoon

Omistusosuudet: kaupunki 52,34 % / konserni 52,34 %
(Päijät-Hämeen Tekstiilihuolto Oy)

- Aterioiden määrä sito-sektorilla noussut 2,4 % viime vuoteen verrattuna. Vuoden 2021 luvuissa mukana Sote-sektori.
- Uusi elintarvikkeiden hankintasopimus Sarastian kanssa voimaan 1.10.2022 alkaen. Reseptiikka on uudistettu.
- Henkilöstön NPS-mittari noussut ollen -15,2 (Q3), kun edellisessä mittauksessa luku oli -37,0 (Q2)

1 000 euroa	Q3 2022	Q3 2021	Tuet ja avustukset eivät sisälly liikevaihtoon
Liikevaihto	10 105 ↓	18 726	
Tuet ja avustukset	0 ↓	13	
Oma pääoma	140 ↓	635	
Tilikauden tulos	-687 ↓	97	

Tavoite

- Käyttäjä- ja tilaaja-asiakkaiden tyytyväisyyden jatkuva parantaminen ! Ei tiedossa
- Oman pääoman tuotto on positiivinen ✗ Ongelmia
- Yhtiö yhteistyössä asiakkaiden kanssa selvittää arvonlisäverokäytäntöjen tarkoituksenmukaisen käsittelyn. ✓ Suunnitellusti

Omistusosuudet: kaupunki 56,90 % / konserni 79,46 %

- Taloudellinen tulos on ennusteen mukainen.
- Kuntakoikeilun kautta työkokeiluja ajalla 1.1.-30.9. on ollut 23 kappaletta ja koulutusopimuksella opiskelijoita työharjoittelussa on ollut 31 kappaletta
- Valmistaudutaan Heinolan perusterveyshuollon laitoshuoltajien (noin 12 hlö) siirtymiseen 1.1.2023 alkaen Laitoshuoltopalveluiden palvelukseen.

1 000 euroa	Q3 2022	Q3 2021	Tuet ja avustukset eivät sisälly liikevaihtoon
Liikevaihto	14 762 ↑	14 308	
Tuet ja avustukset	11 ↓	15	
Oma pääoma	493 ↑	436	
Tilikauden tulos	48 ↓	120	

Tavoite

- Heikossa työmarkkina-asemassa olevien työllistymismahdollisuuksien parantaminen ✓ Suunnitellusti
- Käyttäjä- ja tilaaja-asiakkaiden tyytyväisyyden jatkuva parantaminen ✓ Suunnitellusti
- Oman pääoman tuotto positiivinen ✓ Suunnitellusti

Omistusosuudet: kaupunki 56,62 % / konserni 79,38 %

- 9 kk tulos on erittäin hyvä. Jättemäärien kehittyminen on pysynyt hyvällä tasolla ja kulut on pystytty pitämään kurissa hintojen noususta huolimatta.
- Emoyhtiössä koko vuoden osalta tässä vaiheessa ennustetaan noin 15,2 miljoonan euron liikevaihtoa ja 836 000 euron tulosta.

- Vuoden 2022 näkymät hallien käytön osalta näyttää positiiviselta, kun tapahtumia pystytään taas pitämään.
- Sammonkatu 8:n kumppanineuvottelut aloitettu
- Uusinvestointihankkeita etsitään
- Hiilijalanjälki laskentaa jatketaan

1 000 euroa	Q3 2022	Q3 2021	Tuet ja avustukset eivät sisälly liikevaihtoon
Liikevaihto	15 911 ↑	13 692	
Tuet ja avustukset	0 →	0	
Oma pääoma	7 166 ↑	5 233	
Tilikauden tulos	2 079 ↑	1 286	

1 000 euroa	Q3 2022	Q3 2021	Tuet ja avustukset eivät sisälly liikevaihtoon
Liikevaihto	6 235 ↑	5 613	
Tuet ja avustukset	0 →	0	
Oma pääoma	8 153 ↑	7 996	
Tilikauden tulos	508 ↑	-124	

Tavoite

- Oman pääoman tuotto vähintään 5 % ✓ Suunnitellusti
- Korkea yhdyskuntajätteen kierrätysaste. ! Poikkeamia
Tavoitteena edellisvuotta korkeampikierrätysaste ja kierrätysaste 2035 vuonna 65 %.
- Osinkotavoite 56 000 euroa vuodelta 2021 ✓ Suunnitellusti maksetaan vuoden 2022 aikana.

Tavoite

- Oman pääoman tuotto vähintään 15 % ! Ei tiedossa
- Ratkaisujen löytäminen Jäähalli Oy:n tilanteeseen ja tilanteen tasapainottaminen pitkällä aikavälillä ✓ Suunnitellusti

Omistusosuudet: kaupunki 58,58 % / konserni 58,58 %
- Salpamaa Oy: kaupunki 58,58 % / konserni 58,58 %

Omistusosuudet: kaupunki 100 % / konserni 100 %

PROVINCIA.

- Jämerä-hankkeen edistyminen aikataulussa ja budjetissa
- Lahden kaupungin HR (ESS7) -järjestelmäprojekti ja Hollolan kunnan Ympäristöterveysprojekti edistyneet suunnitellusti
- Heinolan kaupunki uudeksi osakkaaksi
- Liiketuloksen kääntyminen toimintaympäristön vaikutuksista huolimatta positiiviseksi

1 000 euroa	Q3 2022	Q3 2021	Tuet ja avustukset eivät sisälly liikevaihtoon
Liikevaihto	7 230 ↑	6 636	
Tuet ja avustukset	0 ↓	1	
Oma pääoma	3 240 ↓	3 283	
Tilikauden tulos	76 ↓	233	

Tavoite

- Järjestelmä uudistus- hankkeen laadukas ja tehokas läpivienti ✓ Suunnitellusti
- Käyttäjä- ja tilaaja-asiakkaiden tyytyväisyyden jatkuva parantaminen ✓ Suunnitellusti
- Peruspalveluiden asiakaslaskutus alenee 1,3 % vuodesta 2021 ✓ Suunnitellusti

Omistusosuudet: kaupunki 57,52 % / konserni 65,15 %

WELLAMO

- Henkilöstön korkea sairastavuus on heijastunut myyntituottoihin
- Omistajien päätös yhtiön myynnistä on aiheuttanut normaalia suurempaa vaihtuvuutta henkilöstössä ja rekrytointi on vaikeutunut

1 000 euroa	Q3 2022	Q3 2021	Tuet ja avustukset eivät sisälly liikevaihtoon
Liikevaihto	5 394 ↓	6 130	
Tuet ja avustukset	0 ↓	0	
Oma pääoma	1 324 ↓	1 852	
Tilikauden tulos	-558 ↓	-64	

Tavoite

- Oman pääoman tuotto vähintään 5 % ✗ Ongelmia
- Kaupungin työnantaja-aseman tukeminen työhyvinvointia ja työssä jaksamista edistävillä laadukkailla palveluilla. ✓ Suunnitellusti
- Käyttäjä- ja tilaaja-asiakkaiden tyytyväisyyden jatkuva parantaminen. 🟡 Poikkeamia
- Palvelujen tuottaminen kustannustehokkaasti ✓ Suunnitellusti

Omistusosuudet: kaupunki 59,60 % / konserni 64,11 %

LADEC

LAHDEN SEUDUN KEHITYS

- Yhtiö varautuu energiakriisiin synnyttämiin kasvaviin neuvonta- ja palvelutarpeisiin
- Asiakastyytyväisyys on edelleen erinomaisella tasolla sekä yrittäjyysneuvonnan että yritysasiakkaiden osalta
- Aiemman toimitusjohtajan Jukka Rantasen siirryttyä uusiin haasteisiin LADECin ulkopuolelle yhtiön vt. toimitusjohtajana on toiminut 22.8. alkaen Tomi Tura

1 000 euroa	Q3 2022	Q3 2021	Tuet ja avustukset eivät sisälly liikevaihtoon
Liikevaihto	2 412 ↑	2 188	
Tuet ja avustukset	0 →	0	
Oma pääoma	1 522 ↑	1 202	
Tilikauden tulos	-26 ↓	7	

Tavoite

- Kehittämispalvelut kasvaville ja kehittyville yrityksille -tavoite: 40 yritystä TeamFinland-palvelujen piiriin ⚠ Poikkeamia
- Neuvonta- ja kehittämispalveluissa vuosittain 1 500 asiakasta ⚠ Poikkeamia
- Toiminnan taloudellisuus ja toiminnan vaikuttavuuden jatkuva kasvaminen ✓ Suunnitellusti
- Yhtiön kokonaisasiakastyytyväisyys pysyy samassa tai kasvaa edellisvuodesta ✓ Suunnitellusti
- Yrityshankinta/sijoittumispalvelut -tavoite: alueelle sijoituviissa yrityksissä 120 työpaikkaa LADECin myötävaikutuksella ✓ Suunnitellusti

Omistusosuudet: kaupunki 77,80 % / konserni 77,80 %

Visit
Lahti
Lakeland Finland

- Kesältä saavutettiin vahva kotimaan matkailun volyyymi
- Vuonna 2023 on ennätysellinen määrä kansallisia ja kansainvälisiä urheilun suur tapahtumia.
- Käynnistetään matkailunedistämisysteistyö Tallinnan sekä laivayhtiön kanssa virolaisten houkuttelemiseksi Lahteen. Tallinna on vuoden 2023 ympäristöpääkaupunki.
- Kaupungin tapahtumaorganisoituminen käynnissä

1 000 euroa	Q3 2022	Q3 2021	Tuet ja avustukset eivät sisälly liikevaihtoon
Liikevaihto	1 750 ↑	1 345	
Tuet ja avustukset	0 ↓	4	
Oma pääoma	365 ↓	371	
Tilikauden tulos	2 ↓	11	

Tavoite

- Kansainvälisten majoitusvuorokausien pitkänaikavälin kasvu yli 3 % ja kotimaisten majoitusvuorokausien kasvu yli 4 % ✓ Suunnitellusti
- Osallistuminen yhteistyössä elinkeino-yhtiöiden kanssa toimialan investointien houkutteluun seudulle osana matkailun kasvustrategiaa. ✓ Suunnitellusti

Omistusosuudet: kaupunki 52,90 % / konserni 52,90 %

KOKO
KOKO
KOKO
LAHTI

- Tapahtumat olivat peruttu tammi-helmikuulta 2022
- Epävarmuus kuluttajakäyttäytymisessä on jatkunut koko syksyn ja edelleen konserttien ovilipunmyynti sekä yritystapahtumapuolella tapahtumien vahvistamisen pitkittäminen korostuvat.
- Inflaatio vaikuttaa tuotanto- ja kiinteistökustannuksiin

1 000 euroa

Q3 2022

Q3 2021

Tuet ja avustukset
eivät sisälly
liikevaihtoon

Liikevaihto

3 313

1 637

Tuet ja avustukset

895

1 519

Oma pääoma

-918

-361

Tilikauden tulos

-561

499

Tavoite

- Lahden aseman vahvistaminen kasvavana ja elinvoimaisena tapahtumakaupunkina ✓ Suunnitellusti
- Yhtiön toiminnan liiketaloudellinen tehokkuus kasvaa ✓ Suunnitellusti

Omistusosuudet: kaupunki 100 % / konserni 100 %

- Vuoden 2022 tuloksen ennustetaan olevan budjetin mukainen
- Tilojen asetetun käyttöasteen arvioidaan toteutuvan Lahden alueen haasteellisesta markkinatilanteesta ja koronapandemiasta huolimatta.
- Ramboll Finland Oy:n ja Eurofins Environment Testing Finland Oy:n määräaikaiset vuokrasopimukset ovat päättyneet keväällä 2022. Jatkoneuvottelut ovat käynnissä.

1 000 euroa

Q3 2022

Q3 2021

Tuet ja avustukset
eivät sisälly
liikevaihtoon

Liikevaihto

2 252

2 105

Tuet ja avustukset

0

0

Oma pääoma

14 901

14 505

Tilikauden tulos

545

414

Tavoite

- Vähintään 93 % täyttöaste ✓ Suunnitellusti
- Merkittävä osallistuminen vähähiilisen rakentamisen keskuksen kehittämiseen ✓ Suunnitellusti
- Rakennuksissa toimivien korkeakoulujen ja yritysten yhteistyön tiivistäminen ✓ Suunnitellusti

Omistusosuudet: kaupunki 54,60 % / konserni 54,60 %

salpaus Koulutuskeskus
Further Education

PÄIJÄT-HÄMEEN LIITTO
The Regional Council of Päijät-Häme

1 000 euroa	Q3 2022	Q3 2021	Tuet ja avustukset eivät sisälly liikevaihtoon
Liikevaihto	46 052 ↓	47 033	
Tuet ja avustukset	870 ↑	825	
Oma pääoma	92 717 ↑	92 215	
Tilikauden tulos	72 ↓	3 021	

Omistussuudet: kaupunki 63,86 % / konserni 63,86 %
Kuntayhtymän 100 % luvut

1 000 euroa	Q3 2022	Q3 2021	Tuet ja avustukset eivät sisälly liikevaihtoon
Liikevaihto	21 307 ↑	21 059	
Tuet ja avustukset	199 ↑	161	
Oma pääoma	2 317 ↓	4 222	
Tilikauden tulos	-805 ↓	-142	

Omistussuudet: kaupunki 58,08 % / konserni 58,08 %
(Päijät-Hämeen pelastuslaitos)
Kuntayhtymän 100 % luvut

- P-Kartanon rakentaminen käynnistynyt
- Kaupungin keskusta vilkastunut, liikevaihto kasvussa
- Sähköauton latauspisteiden käyttö kasvussa

1 000 euroa	Q2 2022	Q2 2021
Liikevaihto	1 129 ↑	998
Tuet ja avustukset	0 →	0
Oma pääoma	9 031 ↑	8 657
Tilikauden tulos	325 ↑	193

Tuet ja avustukset eivät sisälly liikevaihtoon

Tavoite

- Aktiivinen osallistuminen kaupunkitasoiseen pysäköintiratkaisujen suunnitellusti ✓
- Latausinfraan kehittäminen ja latauspisteiden lisääminen vuosittain Poikkeamia ⚠
- Oman pääoman tuotto vähintään 5 % Poikkeamia ⚠

Raportilla Q2 tiedot, yhtiö ei ole pystynyt toimittamaan uudempia tietoja.

Omistussuudet: kaupunki 100 % / konserni 100 %

Paavolakiinteistöt Oy

- Vuoden 2022 ennustetaan ylittävän budjetin
- Ero vuosien 2021 ja 2022 liikevaihoissa johtuu Kirkkokatu 27 vuokrauksesta, jossa vuokralainen Lahden Tilakeskus on ottanut tiloja käyttöön vaiheittain

1 000 euroa	Q3 2022	Q3 2021
Liikevaihto	1 100 ↑	885
Tuet ja avustukset	0 →	0
Oma pääoma	8 028 ↑	7 454
Tilikauden tulos	540 ↑	298

Tuet ja avustukset eivät sisälly liikevaihtoon

Omistussuudet: kaupunki 100 % / konserni 100 %

- Taloustilanne on merkittävästi heikentynyt
- Yhtiön toiminta nyky muodossaan tulee päättymään ja omistaja tekee selvityksen kaupungin tapahtumatoiminnoista.

1 000 euroa	Q3 2022	Q3 2021
Liikevaihto	570 ↑	269
Tuet ja avustukset	0 ↓	170
Oma pääoma	-4 176 ↓	-1 348
Tilikauden tulos	-2 401 ↓	-240

Tuet ja avustukset eivät sisälly liikevaihtoon

Omistussuudet: kaupunki 0 % / konserni 100 %

Talouden ja toiminnan seuranta 2022 tammi-syyskuu

LIITTEET

- Sanastosesitteet
- Lahti-kaupungin liitteet
- Konsernihallinnon palvelualueen liitteet

LAHTI

Kuvioissa ja strategiataulukoissa käytetyt lyhenteet

- **KS** = alkuperäinen toimielimen vahvistama käyttösuunnitelma
- **KS+LTA:t** = voimassa oleva käyttösuunnitelma
- **ENN** = koko vuoden ennuste toteumasta
- **Poikkeama** = ennusteen poikkeama voimassa olevaan käyttösuunnitelmaan
- **KOHA** = konsernihallinnon palvelualue
- **SIVI** = sivistyksen palvelualue
- **KYMP** = kaupunkiympäristön palvelualue
- **OSBU** = osallistuva budjetointi, asukkaat mukana suunnittelemassa ja päättämässä taloutta koskevista asioista

Talous

- **Toimintatuotot** = toiminnasta saadut myynti-, maksu-, vuokra- ja muut tuotot sekä saadut tuet ja avustukset
- **Toimintakulut** = toiminnasta aiheutuneet henkilöstökulut, palvelujen ostot, aineet ja tarvikkeet, vuokratulot sekä muut toimintakulut
- **Valmistus omaan käyttöön** tuloslaskelmakaavassa = tuloslaskelman oikaisu, jolla omaan käyttöön valmistuksen vaikutus tulokseen eliminoidaan, kun valmistuksen menoja sisältyy tuloslaskelman menoihin
- **Toimintakate** = toimintatuottojen ja -kulujen erotus, toimintakatteeseen lasketaan mukaan valmistus omaan käyttöön -tuloutuserä
- **Vuosikate** = toimintakatteeseen lisätään verorahoitus sekä rahoituserät, tunnusluku kuvaa poistojen kattamiseen käytettävissä olevaa määrärahaa
- **Tilikauden tulos** = kuvaa tilikauden aikaista taloudellista tulosta
- **Ylijäämää taseessa** = aikaisempien vuosien ylijäämä + ennustettu yli-/alijäämä
- **Sitovuustaso** = kaupunginvaltuustoon nähden sitova organisaatiotasoa tai muu osakokonaisuus
- **Rahoituskovenantti** = rahoitussopimukseen sisältyvä talouden tunnuslukuihin sidottu erityisehto

Väestö

- **Luonnollinen väestönlisäys** = syntyneiden enemmisyys eli elävänä syntyneiden ja kuolleiden erotus
- **Kuntien välinen nettomuutto** = kuntien välisen tulo- ja lähtömuuton erotus
- **Nettomaahanmuutto** = nettosiirtolaisuus eli maahan- ja maastamuuton erotus
- **Väkiluvun korjaus** = väkiluvun rekisterikorjaukset, jotka aiheutuvat pääsääntöisesti muuttotietoihin jälkikäteen tehdyistä korjauksista
- **Kokonaismuutos** = väestönlisäys + väkiluvun korjaukset
- **Väestönlisäys** = syntyneiden enemmyyden ja kokonaisnettomuuton summa

Työllisyys

- **Työttömyysaste** = työttömien prosenttiosuus työvoimasta
- **Nuorisotyöttömyys** = 15-24-vuotiaiden työttömien prosenttiosuus suhteessa saman ikäiseen väestöön
- **Työnhaun kesto** = työnhaun kesto vuorokausina
- **Aktivointiaste** = aktiivisten työvoimapolitiittisten palvelujen piirissä olevien prosenttiosuus suhteessa työttömiin työnhakijoihin ja palvelujen piirissä oleviin
- **Työmarkkinatuen kuntaosuus** = kunnan maksuosuus työttömyyden perusteella maksetusta työmarkkinatuesta, jonka osuus on sitä suurempi, mitä kauemmin henkilö on ollut työttömänä

Henkilöstö

- **Henkilötyövuosi (HTV)** = palkallinen henkilöstöresurssi, jossa on vähennetty palkattomat poissaolot ja osa-aikaisuudet
- **Henkilöstömäärä** = palvelussuhteessa olevien yksittäisten henkilöiden määrä kuukauden viimeisenä päivänä
- **Terveysperusteiset poissaolot / HTV** = terveysperusteisten poissaolopäivien määrä henkilötyövuotta kohden
- Liitteissä on kuvattuna henkilöstön tunnusluvut kumulatiivisena kertymänä

LAHTI-KAUPUNKI

- Kaupunkitason ulkoinen tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja tase
- Talouden toteuman seuranta (sis. sisäiset erät)
- Investointien toteuman seuranta
- Talouden toteumaseurannan vuosivertailut (sis. sisäiset erät)
- Lainannostosuunnitelman ja vahinkorahaston seuranta

LAHTI-KAUPUNKI | Kaupungin tuloslaskelma (ulkoinen, ei sisällä sisäisiä eriä)

1 000 euroa	1.1.-30.9.2022	1.1.-30.9.2021	1.1.-31.12.2021
Myyntituotot	15 419	13 274	21 142
Maksutuotot	8 138	8 490	12 330
Tuet ja avustukset	11 670	13 863	18 772
Muut toimintatuotot	88 627	54 324	62 918
Toimintatuotot	123 855	89 950	115 161
Valmistus omaan käyttöön	7	3	1 152
Palkat ja palkkiot	-102 643	-98 374	-132 577
Eläkekulut	-27 454	-27 147	-35 800
Muut henkilösivukulut	-3 817	-3 467	-4 703
Henkilöstökulut	-133 915	-128 988	-173 080
Palvelujen ostot	-414 439	-394 190	-533 010
Aineet tarvikkeet ja tavarat	-11 651	-11 397	-16 272
Avustukset	-27 226	-30 374	-40 878
Muut toimintakulut	-23 537	-20 417	-28 253
Toimintakulut	-610 767	-585 366	-791 494
TOIMINTAKATE	-486 905	-495 412	-675 180
Verotulot	411 985	397 079	519 177
Valtionosuudet	184 091	167 552	224 004
Rahoitustuotot ja -kulut	6 870	9 649	12 240
VUOSIKATE	116 040	78 867	80 242
Poistot ja arvonalentumiset	-36 610	-35 892	-52 263
Satunnaiset erät	0	0	0
TILIKAUDEN TULOS	79 430	42 975	27 978
Tilinpäätössiirrot	0	0	-9 927
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ ALIJÄÄMÄ	79 430	42 975	18 052

LAHTI-KAUPUNKI | Kaupungin rahoituslaskelma (ulkoinen, ei sisällä sisäisiä eriä)

1 000 euroa	1.1.-30.9.2022	1.1.-30.9.2021	1.1.-31.12.2021
<u>Toiminnan rahavirta</u>	57 828	56 151	53 943
Vuosikate	116 040	78 867	80 242
Satunnaiset erät	0	0	0
Tulorahoituksen korjauserät	-58 213	-22 716	-26 299
<u>Investointien rahavirta</u>	51 845	10 923	-8 973
Investointimenot	-49 637	-45 284	-69 188
Rahoitusosuudet investointeihin	1 033	247	2 987
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	100 449	55 960	57 229
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	109 673	67 074	44 970
Rahoituksen rahavirta			
<u>Antolainauksen muutokset</u>	24 064	28 571	42 858
Antolainasaamisten lisäykset	0	0	0
Antolainasaamisten vähennykset	24 064	28 571	42 858
<u>Lainakannan muutokset</u>	-27 245	-24 935	-32 162
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	0	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-37 050	-32 375	-32 650
Lyhytaikaisten lainojen muutos	9 805	7 440	488
<u>Muut maksuvalmiuden muutokset</u>	13 182	288	26 796
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-387	-385	-274
Vaihto-omaisuuden muutos	-15	-25	-37
Saamisten muutos	30 190	16 179	26 821
Korottomien velkojen muutos	-16 607	-15 480	287
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	10 001	3 924	37 492
Rahavarojen muutos	119 673	70 998	82 463
Rahavarat 31.12.	274 941	143 804	155 268
Rahavarat 1.1.	155 268	72 805	72 805

LAHTI-KAUPUNKI | Kaupungin tase (ulkoinen, ei sisällä sisäisiä eriä)

1 000 euroa	1.1.-30.9.2022	1.1.-30.9.2021	1.1.-31.12.2021
VASTAAVAA			
PYSYVÄT VASTAAVAT			
Aineettomat hyödykkeet	69 484	72 755	72 491
Aineelliset hyödykkeet	637 886	661 503	666 251
Sijoitukset	567 084	605 300	590 659
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	294	338	248
VAIHTUVAT VASTAAVAT			
Vaihto-omaisuus	106	80	92
Saamiset	57 119	97 951	87 309
Rahoitusarvopaperit	177 696	7 696	7 696
Rahat ja pankkisaamiset	97 245	136 108	147 572
VASTAAVAA YHTEENSÄ	1 606 916	1 581 719	1 572 317
VASTATTAVAA			
OMA PÄÄOMA			
Peruspääoma	437 196	437 196	437 196
Arvonkorotusrahasto	80	80	80
Muut omat rahastot	10 835	10 697	10 835
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	190 043	171 991	171 991
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	79 430	42 975	18 052
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	10 831	1 043	10 831
PAKOLLISET VARAUKSET	12 716	16 322	13 355
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	2 109	2 427	2 449
VIERAS PÄÄOMA			
Pitkäaikainen	759 334	795 764	759 334
Lyhytaikainen	104 342	103 225	148 194
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	1 606 916	1 581 719	1 572 317

LAHTI-KAUPUNKI | Talouden toteuman seuranta (1 000 euroa)

	Talousarvio	Toteuma	Toteuma%	Toteuma ed.vuosi	Toteuman muutos%	Tilinpäätös ed.vuosi	TA/TP muutos%
▲							
Toimintatuotot	166 214	176 914	106,4	139 549	26,8	181 969	-8,7 %
Valmistus omaan käyttöön	1 114	7	0,6	3	109,5	1 152	-3,3 %
Toimintakulut	-899 072	-663 826	73,8	-634 965	4,5	-858 301	4,8 %
TOIMINTAKATE	-731 744	-486 905	66,5	-495 412	-1,7	-675 180	8,4 %
VEROTULOT	517 716	411 985	79,6	397 079	3,8	519 177	-0,3 %
VALTIONOSUUDET	243 695	184 091	75,5	167 552	9,9	224 004	8,8 %
Korkotuotot	11 697	8 867	75,8	9 380	-5,5	12 551	-6,8 %
Muut rahoitustuotot	9 086	9 438	103,9	12 967	-27,2	13 407	-32,2 %
Korkokulut	-17 451	-11 392	65,3	-12 144	-6,2	-16 233	7,5 %
Muut rahoituskulut	-614	-44	7,2	-554	-92,1	2 515	-124,4 %
RAHOITUSTUOTOT ja -KULUT	2 718	6 870	252,8	9 649	-28,8	12 240	-77,8 %
VUOSIKATE	32 385	116 040	358,3	78 867	47,1	80 242	-59,6 %
Poistot ja arvonalentumiset	-51 808	-36 614	70,7	-35 896	2,0	-52 269	-0,9 %
TILIKAUDEN TULOS	-19 423	79 426	-408,9	42 971	84,8	27 973	-169,4 %

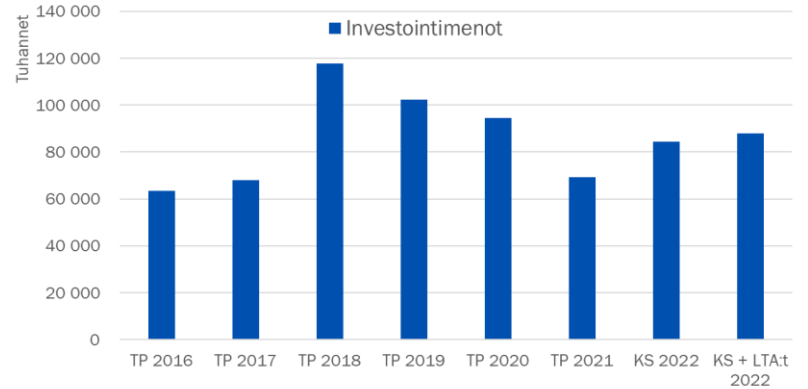
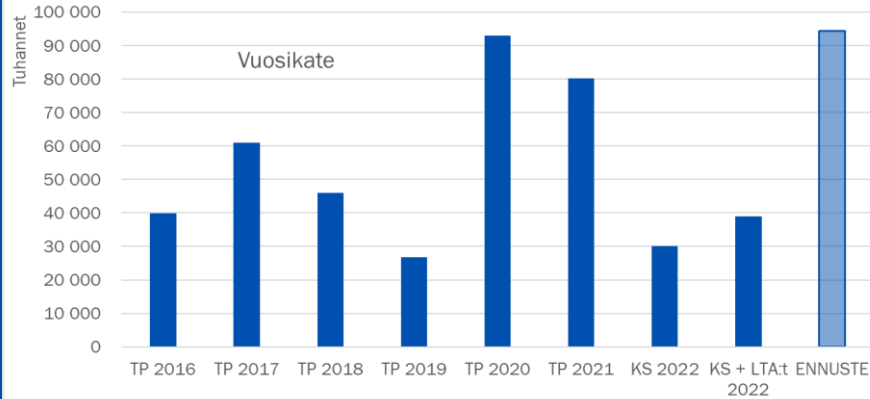
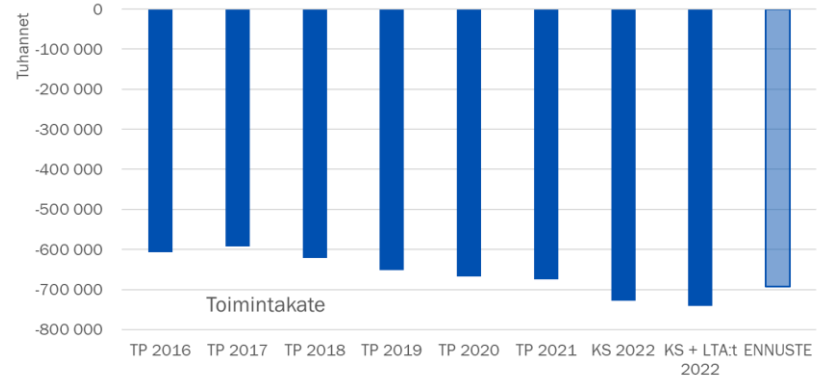
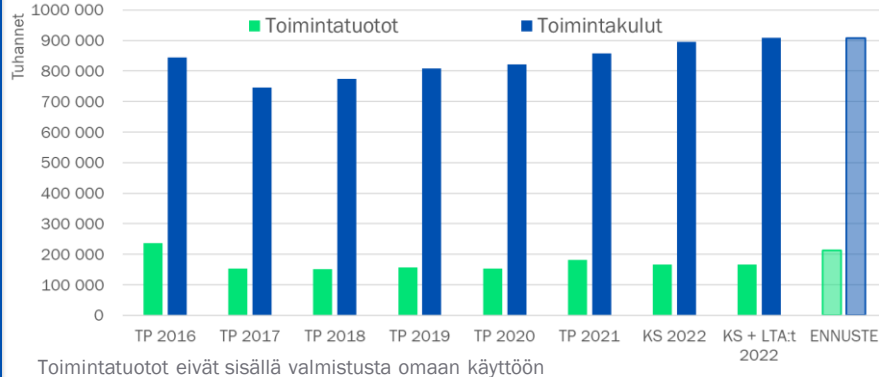

LAHTI-KAUPUNKI | Investointien toteuman seuranta (1 000 euroa)

	Talousarvio	Toteuma	Toteuma%	Toteuma edv.	TP edv.	Edv%
Arvopaperit ja osuudet						
Tulot		3			53	
Menot	-1 007	-537	53,3	-17	-81	21,4
Netto	-1 007	-534	53,0	-17	-28	62,6
Irtain omaisuus						
Menot	-10 460	-3 196	30,6	-3 684	-5 991	61,5
Netto	-10 460	-3 196	30,6	-3 684	-5 991	61,5
Julkinen käyttöomaisuus						
Tulot	1 200	391	32,6	-29	2 661	-1,1
Menot	-28 904	-17 772	61,5	-15 340	-24 643	62,3
Netto	-27 704	-17 381	62,7	-15 369	-21 982	69,9
Kiinteä omaisuus						
Tulot	10 520	4 165	39,6	12 569	13 786	91,2
Menot	-2 500	-1 860	74,4	-5 845	-6 266	93,3
Netto	8 020	2 305	28,7	6 725	7 520	89,4
Talonrakennus						
Tulot	1 870	96 923	5 183,0	43 717	43 767	99,9
Menot	-45 052	-26 272	58,3	-20 397	-32 208	63,3
Netto	-43 182	70 651	-163,6	23 320	11 559	201,8
Kokonaistulos						
Tulot	13 590	101 482	746,7	56 258	60 267	93,3
Menot	-87 923	-49 637	56,5	-45 284	-69 188	65,4
Netto	-74 333	51 845	-69,7	10 975	-8 921	-123,0

LAHTI-KAUPUNKI | Talouden toteuman seuranta, vuosivertailut (1 000 euroa)

LAHTI-KAUPUNKI | Rahoitus, lainannostosuunnitelman toteutuminen

Myöntämisvaltuus, 1 000 euroa

	Valtuus	Käytetty	Käyttämättä
Lyhytaikainen luotto (ottolainat)	250 000	0	250 000
Määräysvallassa oleville yhteisöille ja säätiöille (antolainat)*	120 000	3 000	117 000
Suojautumistoimenpiteet korko- ja valuuttariskeiltä (johdannaisopimukset)	200 000	0	200 000
Pitkäaikainen luotto (ottolainat)	60 000	0	60 000

Määräraha, 1 000 euroa

Ottolainat

Pitkäaikainen, lisäykset	60 000	0	60 000
Pitkäaikainen, vähennykset	-37 200	-37 050	-150
Lyhytaikainen, nettomuutos	0	0	0
Netto	22 800	-37 050	59 850

Antolainat, pysyvät vastaavat (pitkäaikainen)

Lisäykset	15 000		15 000
Vähennykset	-38 641	-24 052	-14 590
Netto	-23 641	-24 052	410

Muut maksuvalmiuden muutokset (Antolainat, vaihtuvat vastaavat)

Lisäykset		20	-20
Vähennykset		-297	-297
Netto		-277	277

Luvuissa ei ole otettu huomioon konsernitilien saldoja.

Lyhytaikaisen lainan nettomuutos ilmaisee arvioidun tilanteen talousarviovuoden lopussa ja käytetty määrä voi vaihdella vuoden aikana.

Lyhytaikaisen lainan nostolle on valtuutus maksuvalmiuden turvaamiseksi ja rahoitustarpeen kattamiseksi 250 milj. euroon asti.

*Valtuuden enimmäismäärään ei sisällytetä konvertoinneista johtuvaa luoton myöntämistä (lainan ennakoinen takaisin maksu ja lainan nosto uusilla ehdoilla).

LAHTI-KAUPUNKI | Rahoitus, vahinkorahasto

		Pääoma 1 000 euroa	Markkina-arvo 1 000 euroa	Tuotto-odotus (netto)	Toteutunut tuotto
Ålandsbanken	Asuntorahasto	3 600	4 523	4-6 %	Salkku, sijoituksen alusta (12/2013) 67,22 %, 12 kk 6,04 %
Ålandsbanken	Tonttirahasto	2 000	2 565	4 %	
OP	OP-Metsänomistaja	2 000	2 470	4 %	Rahasto, sijoituksen alusta (12/2016) 33,46 %, 12 kk 7,81 % (tiedot 30.6.2022)
Päijät-Hämeen Osuuspankki (tilivarat)		3 193	3 193		0 %

Ålandsbanken Asuntorahasto Erikoissijoitusrahasto, C-sarja:

Uudet, pienemmät vuokra-asunnot kasvukeskuksissa, pääasiassa pääkaupunkiseudulla, omistusaika enintään 10 vuotta.

Ålandsbanken Tonttirahasto Erikoissijoitusrahasto, B-sarja:

Kasvualueilla rakennusyrityksille ja asunto-osakeyhtiöille vuokralle tarjottavat asuintalotontit. Vuokra-ajat yleensä 25 vuotta.

OP-Metsänomistaja Erikoissijoitusrahasto, B-osuus

Suomessa sijaitsevat maantieteellisesti ja kokoluokittaisesti hajautetut metsäkiinteistöt.

MARKKINA-ARVO

12,8

milj. euroa

SIJOITETTU PÄÄOMA

10,8

milj. euroa

PERUSPÄÄOMA

10,4

milj. euroa

KONSERNIHALLINNON PALVELUALUE

- Konsernipalvelujen toiminnan vaikuttavuuden kuvaus

KONSERNIHALLINNON PALVELUALUE | Konsernipalvelujen toiminnan vaikuttavuuden kuvaus

- Uudistumis- ja muutosohjelman toimenpiteitä on edistetty.
- Parlamentaarinen ryhmä on perustettu, se on raportoinut toiminnastaan kaupunginvaltuustolle 13.6.2022 ja syksyn työpajatyoyskentely talouden tasapainottamisen periaatteiden laatimiseksi on käynnistynyt.
- Hankintojen kehittämistä on jatkettu keräämällä tietoa mm. infrahankkeiden ympäristökriteereistä huomioon ottaen kaupungin tavoite hiilineutraaliudesta.
- Kaupungintalon toimintojen tarkempi suunnittelu on menossa ja samalla laaditaan tulevaisuuden hallinnollisen työn työskentelytapakonsepti.
- SapHr:n korvaavan hr-järjestelmän käyttöönottoprojekti etenee suunnitelman mukaisesti.
- Varhaisen tuen mallin on päivitetty
- Valmentavan johtamisen valmennusohjelmasta pyydetty tarjouksia ja esihenkilöiden valmennus käynnistyy syksyllä
- Kaupungin työterveyshuoltopalvelut on päätetty kilpailuttaa yhdessä Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymän ja alueen kuntien kanssa. Kilpailutus toteutetaan neuvottelumenettelyllä. Kilpailutukseen liittyy Työterveys Wellamon myynti.
- Lahti on hyväksytty mukaan valtakunnalliseen KVTES tasopalkkakokeiluun.
- Lahti-konsernin konserniohje sekä Lahden kaupungin rahoitus- ja sijoitustoiminnan periaatteet on päivitetty ja hyväksytty valtuustossa.
- Keväällä hyväksytyyn Lahden kaupungin strategian pohjalta on valmisteltu kärkihankkeita vuodelle 2023.
- Tiedolla johtamisen edistämiseksi on aloitettu kaksi hanketta, joissa ratkaistaan sisällöllisiä ja teknisiä kysymyksiä. Näihin on saatu rahoitusta valtiolta ja mukana myös muita kuntia.
- Omasta konesalista luopuminen -projekti valmistuu lokakuun puolivälissä.
- Tietokoneen käytön ja digiympäristön perusasioita kertaava koulutus järjestetään syksyllä kaupungin henkilöstölle.
- Internet sivuille on julkaistu uusia automaattisesti päivittyviä tilastoraportteja työllisyydestä, elinvoimasta ja hyvinvoinnista.
- Palvelutorin tilojen akustiikkaa on parannettu ja vuoronumerojärjestelmän käyttöönotto on valmistelussa. Asiakaskokemusmittauksen pilointi on käynnissä ja kokemusagenttien toimintaa edelleen kehitetään.
- Lahti-Pisteellä on menossa yhteistyösopimusten päivittäminen. Kaupungin vaihdopalvelun ja Lahti-Pisteen palveluneuvonnan uudelleen muotoilusta on tehty ehdotus. Asiakkuushallinta-järjestelmää kehitetään kaupunkitasoisesti ja raportoinnissa hyödynnetään ja kehitetään PowerBI-CRM integraatiota. Käynnissä on useita prosesseja mm. avainhallinta, satama-asiointi, kirjaamo- ja postituspalvelut sekä Timmi-tilanvarausjärjestelmän kaupunkitasoinen laajeneminen.

KONSERNIHALLINNON PALVELUALUE | Konsernipalvelujen toiminnan vaikuttavuuden kuvaus

Viestintäpalvelut

- Venäjän hyökkäys Ukrainaan on johtanut tehostettuun viestintään yhteistyössä eri toimijoiden kanssa.
- Ajantasaista koronaviestintää edelleen toteutettu lahti.fi-sivuilla, sosiaalisessa mediassa ja ulkonäyttötauluilla. Yhteistyötä Päijät-Hämeen hyvinvointiyhtymän kanssa.
- Viestintätukea ja -yhteistyötä erityisesti perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen kanssa.
- Ympäristöpääkaupunkivuoden hyvien käytäntöjen jatkuvuutta ja yhteistyötä viety eteenpäin.
 - Toteutettu planetaariseen terveyteen perustuvaa Terveemmäksi ympäristöteoilla -viestintäkampanja. Saatu laajaa kansallista medianäkyvyyttä ja myös jonkin verran kansainvälistä kiinnostusta.
 - 1,5 asteen elämäntapa, kestävä arki, hyvä elämä -juttusarja.
 - Kaupungin asiantuntijuutta nostettu esille kuukausittain.
 - Toimittajatapaamisia isännöity, mm. Ulkoministeriön kansainvälisten toimittajien ryhmä vierailu Lahdessa ja artikkeleita ilmestyy syksyn mittaan.
- Viestintä ja kaupunkimarkkinointi vahvistavat myönteistä kaupunkimainetta.
 - Lahti-lähettilääksi Hannes Björninen (olympiavoittaja ja maailmanmestari jääkiekossa), Muuta Lahteen -juttusarja, Päivitä näkemyksesi Lahdesta -videosarja.
 - Keväällä toteutettu laaja kampanja uusien omakotitonttien haun yhteydessä.
 - Monitoimitalot, Paavolan kampus ja Gaudia, kaupungintalo -hankkeiden näkyvyyttä lisätty.
 - Viestintätukea: mm. strategian päivitys, Malvan avajaiset, Keskustavisio 2030, Mankelit, Fazer.
 - Kaupunkilainen-lehti uudistettu, ilmestynyt kaksi kertaa ja saanut hyvää palautetta.
 - Henkilöstön viestintäkanavan, intran uudistamisprojekti on loppusuoralla ja valmistuu lokakuussa.